

**Обобщен годишен доклад за дейността на Висшия
съдебен съвет и за дейността на Инспектората към ВСС
*/чл.30 ал.1 т.14 от Закона за съдебната власт /ЗСВ/
за 2009 година***

I. Въведение - цялостна дейност на Висшия съдебен съвет през 2009г. - структура, функции и обхват на задълженията на ВСС

II. 1. Дейност на ВСС
/По-значими решения/

2. Постоянни комисии към ВСС - дейност

III. Дейност на Инспектората към ВСС

I. Въведение - цялостна дейност на Висшия съдебен съвет през 2009 г. - структура, функции и обхват на задълженията на ВСС

Висшия съдебен съвет, в състава си формиран при мандата му от 3.X.2007г., е работил като постоянно действащ орган, в съответствие с конституционните си правомощия, подпомаган от администрацията към него /определена в **ограничителните** норми на чл.30 ал.3 от ЗСВ/, в изпълнение на задълженията си, произтичащи от разпоредбите на чл.30 - 37 от Закона за съдебната власт.

По силата на чл.16 от Правилника за организацията на дейността на Висшия съдебен съвет и неговата администрация продължиха да работят избраните **единадесет постоянно действащи комисии** с подпомагащи функции: По предложенията и атестирането /КПА/, Бюджет и финанси /КБФ/, по Правни въпроси /КПВ/, Комисия по професионална етика и превенция на корупцията /КПЕПК/, Професионална квалификация, информационни технологии и статистика /КПКИТС/, Съдебна администрация /КСА/, Международно правно сътрудничество /МПС/, Дисциплинарни производства /КДП/, Комисия по предотвратяване и разкриване конфликт на интереси /КПРКИ/, Комисия по изпълнение на Мерките за организацията на работата по делата с особен обществен интерес в органите на съдебната власт – относно факторите, водещи до забавянето на делата и предложения за законодателни промени и организационни мерки за преодоляването им /КОМОРДОИ/ и Комисия по наблюдение на изпълнението на Графика за неотложните мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт, допълващи Плана за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност.

Предвид задълженията на Република България по въведения с присъединяването ни към Европейския съюз Механизъм за сътрудничество и проверка – с цел преодоляване на проблеми в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност, още с формирането си в края на 2007г., ВСС най-напред започна дейността си с незабавното обсъждане и изпълнение на приетия План за действие за изпълнение препоръките на Европейската комисия и **показателите за напредък /benchmarks/**. Тази дейност ВСС продължи много активно през следващите две години, като през 2009г., след формирането на новото правителство и обсъждане констатациите в последния Доклад на Европейската комисия от юли 2009г.,

през м.август с.г., съвместно с участието на членове на Висшия съдебен съвет и Министерство на правосъдието **бяха приети и се изпълняват успешно 57-те мерки** за изпълнение по План-графика на показателите за още по-значителен напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност.

II. 1. Дейност на ВСС

/По-значими решения/

Основните функции на ВСС чрез Комисията по предложенията и атестирането са свързани с дейността по атестиране на магистратите във връзка с повишаване в ранг, придобиване статут на несменяемост, при повишаване и преместване в длъжност, както и при провеждане на избор за заемане на длъжността “Административен ръководител” и “Заместник на административния ръководител”

Относно процедурата по атестиране работна група към Комисията по предложенията и атестирането изработи **нова Наредба за показателите и реда за атестиране на съдия, прокурор, следовател, административен ръководител и заместник на административен ръководител, която бе приета с решение на ВСС по протокол № 43/05.11.2009 г.** Постигна се значително усъвършенстване на процеса по атестиране, като освен законоустановените критерии за атестиране се включиха и становищата на Етичните комисии и личните наблюдения на помощните атестационни комисии чрез изискване за посещение на съдебни производства и непосредствено събеседване с атестирания кандидат. Беше усъвършенствана точковата система за оценяване дейността на магистратите с целта оценка “Много добра” да се получава само при констатирани изключителни резултати и безупречни професионални и морални качества на проверявания магистрат.

При изготвяне на Наредбата бяха възприети препоръките на професионалните организации на съдии, прокурори и следователи, както и забележките на неправителствените организации.

По предложение на Комисията по предложенията и атестирането Висшият съдебен съвет прие и Процедура за назначаване на административни ръководители и техните заместници. Процедурата предвижда минимален двумесечен срок от обявяване на свободните места до провеждане на избора, който гарантира прозрачност при издигане на кандидатурите и достатъчен период от време, през който имената на кандидатите са публикувани в електронния сайт на Висшия съдебен съвет. През посочения срок всяко заинтересовано лице има възможност да се запознае с участниците в процедурата. Всички постъпили сигнали срещу определени кандидатури се разглеждат от Комисията по предложенията и атестирането и се докладват на членовете на Висшия съдебен съвет преди провеждане на избора. За първи път се въведе практика по изслушване концепциите на всички кандидати и събиране на допълнителни сведения от Инспектората към Висшия съдебен съвет, Инспектората на Върховна касационна прокуратура и Етичните комисии към органите на съдебната власт. Всички решения на Висшия съдебен съвет за избор на административни ръководители, срещу които са постъпили жалби от заинтересовани лица, бяха потвърдени от Върховния административен съд.

Значителни затруднения в дейността на КПА създава различният режим за встъпване в длъжност на административните ръководители и редовите магистрати. С оглед бъдещото законодателство е препоръчително този режим да бъде уеднаквен, за да

се улесни кадровата дейност и своевременното обявяване на конкурси за заемане на магистратска длъжност.

И през **2009 г.** по предложение на Постоянната комисия по предложенията и атестирането са извършени редица кадрови промени в съдилищата, прокуратурата и следствието. Назначени са чрез избор **273** административни ръководители и техни заместници, атестирани с оглед повишаване на място в ранг са **777** магистрати, придобили с решение на ВСС статут на несменяемост – **192 бр.**; освободени от длъжност, поради навършване на **65** годишна възраст или оставка – **77 бр.** поощрения за проявени висок професионализъм, образцово изпълнение на служебните задължения и високи нравствени качества са получили **55 бр.** магистрати; назначени са младши съдии и прокурори по чл. 238 ЗСВ – **61 бр.**; разгледани са. Предложения за увеличаване, намаляване, трансформиране на щатни бройки в органи на съдебната власт, разкриване на щатни бройки за заместници на административни ръководители и магистрати, както и жалби от не класирани кандидати в проведените конкурси.

Висшият съдебен съвет с решения по протокол 10 от 4.ІІІ. и 20/21.V.2009 г. обяви 154 броя свободни длъжности в органи на съдебната власт за съдии, прокурори и следователи за първоначално назначаване и за заемане след конкурс чрез атестиране/чл.189 от ЗСВ/. Комисията по предложенията и атестирането проведе атестиране на всеки кандидат, който отговаря на условията за заемане на обявените свободни длъжности общо на **801 бр. кандидати.**

За отчетният период ВСС е назначил, преместил и повишил в длъжност общо 215 бр. магистрати, в т.ч. младши съдии, младши прокурори и магистрати от конкурси, обявени в предходни години.

През 2009 г. ВСС гарантира **управлението и изпълнението на бюджета** на съдебната власт при строго спазване на финансовата дисциплина в органите на съдебната власт, обезпечаване на всички видове разходи без поемане на просрочени задължения, въпреки рестриктивния бюджет и икономическата криза в страната, утвърждаване на краткосрочните и дългосрочни бюджетни прогнози за 2010 -2012г.; бюджета на съдебната власт за 2009г. и разпределението на бюджетните средства на органите на съдебната власт по бюджетните сметки за 2009г.

С вземане на решения и изготвяне на указания чрез своята **комисия по Бюджет и финанси** е осъществявана дейността по финансово управление и контрол в съдебната власт.

В изпълнение на Решение № 670 от 06.08.2009 г. на Министерски съвет за бюджетната процедура за 2010 г. са дадени указания на административните ръководители на органите на съдебната власт за разработване на тригодишната бюджетна прогноза за периода 2010 – 2012 год. Одобрени са и внесени в Министерство на финансите разчети за средносрочната прогноза по основните параметри на бюджета на съдебната власт и доклад за приоритетите и разпределението на бюджетните ресурси за функционирането на съдебната система за периода 2009 -2011 г. по програми. Определени са показателите и условията за изпълнението на бюджета на съдебната власт за 2009 г., във връзка с ПМС № 27/09.02.2009 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2009 г., за което също са дадени указания.

При разпределянето на средствата по съдебни органи за 2009 г. са спазени принципите на справедливост, икономичност и осигуряване на равни финансови условия за работа на отделните органи. Създадени са условия и организация за стриктно спазване на разпоредбата на чл.17, ал. 2 от Закона за изпълнение на държавния бюджет за 2009 г. за ограничаване на разходите в рамките на 90 процента от утвърдената субсидия. Неколкократно са давани указания и е обръщано внимание на административните ръководители за предприемане на действия за приоритетност, оптимизиране и ограничаване на разходите по бюджетните им сметки във връзка с финансовата криза и рестриктивния бюджет. Утвърдени бяха от ВСС необходимите промени по бюджетните сметки на следствените служби и Прокуратурата на РБ поради преминаването на следствието в Прокуратурата.

Утвърждаван е от ВСС актуализирания бюджет на съдебната власт и корекциите по бюджетни сметки на отделните органи на съдебната власт. Бяха направени промени в Правилата за определяне и изплащане на средства за ДМС в

органите на съдебната власт. Прието е становището на Сметната палата за заверка на финансовия отчет на съдебната власт и ВСС за 2008 г.и годишния доклад за финансовото управление и контрол и вътрешния одит във ВСС, съгласно чл.20, ал.3 от ЗФУКПС.

Чрез **Правната си комисия** ВСС е изразявал становища и предложения по законопроекти със значим обществен интерес, имащи отношение към дейността на съдебната система. Активно е участието на членове на ВСС в обсъждането и изработването на критерии за мониторинг по прилагането на Закона за съдебната власт. И през 2009 год. е осъществявана дейност на основата на Конституцията, Закона за съдебната власт и Правилника за организация на дейността на ВСС и неговата администрация. Чрез Правната комисия на ВСС се подпомага неговата дейност в съответствие с правомощията за изработване становища по законопроекти на Народното събрание и нормативни актове на Министерския съвет / чл.31 от ЗСВ, / и отделните министерства и централни ведомства, които се отнасят или са във връзка със съдебната власт /чл.23, т.1, сега чл.22, т.2 от Правилника/; изготвя проект на доклад за дейността на ВСС и Инспектората към ВСС, както и становища по внесените от ВНС, ВАС и главния прокурор доклади /чл.23, т.2 от Правилника, сега чл.22, т.2/; изготвя становища по дела пред Конституционния съд, по които ВСС е страна /чл.23, т.3, сега чл.22, т.3 от Правилника/; подготвя становища по съдебни производства със значим обществен интерес, в които участва ВСС /чл.23, т.4, сега чл.22, т.4 от Правилника/; обобщава постъпили становища на съдиите, прокурорите, следователите, както и на съдебни служители при обсъждане на проекти на нормативни актове и др. /чл.23, т.5, сега чл.22, т.5 от Правилника/;

На вниманието на ВСС непрестанно са стояли проблемите с **информационните технологии** /техника и програмни продукти/ в съдебната система.

Създаденият към ВСС още през 2008г. Експертен съвет по информационните технологии изготви **обзор и икономически анализ** на 4-те внедрени в съдилищата програми за управление на съдебните дела. ВСС задължи административните ръководители на съдилищата, в които не е внедрена програма за управление на съдебните дела да предприемат действия по внедряване на такава, което вече е факт. Назначени бяха системни администратори, осигурено беше финансирането на сървърни помещения в отделни съдилища и **във всички съдилища в страната има внедрена програма за управление на съдебните дела, както и всички съдилища имат регистрирани Интернет страници** и публикуват решенията си в тях, с което

този състав на ВСС реализира принципа за публичност и достъпност, в изпълнение и на разпоредбата на чл.64 от ЗСВ. Направеното от ВСС предложение за изменение на ЗСВ в този текст – относно **незабавното публикуване на актовете на съда** беше прието.

По предложение на Комисия „КПКИС” бяха утвърдени **програмите за задължително текущо обучение** на съдии - граждански профил, съдии - наказателен профил и прокурори при повишаването им от районно на окръжно ниво в съда и прокуратурата.

Особено внимание беше обърнато на **обучението на магистратите по европейски право**, продължи активно да се следи развитието на Вътрешната съдебна мрежа, създадена съгласно ангажиментите на България във връзка с Решение на Европейската съдебна мрежа. Безспорна е необходимостта от повишаване на професионалната квалификация на българските магистрати по прилагането на общностното и международното право. С оглед на това през 2010 год. би могъл да бъде осъществен контакт с **Европейската мрежа за професионална квалификация** с оглед използване на опита на различни европейски държави в тази област.

ВСС **прие Обобщените статистически таблици** за дейността на апелативните, военните, окръжните, административните, районните съдилища, Националната следствена служба и окръжните следствени служби., **Доклад** за дейността на апелативните, окръжните, административните, районните и военните **съдилища през I-во полугодие на 2009 г.** и Доклада за образуването, движението и приключването на преписките и делата в **Прокуратурата** на Република България за I-во полугодие на 2009 г., изготвени съгласно чл. 30, ал. 1, т.13 от Закона за съдебната власт, които бяха публикувани на Интернет страницата на ВСС.

Започна **публикуването в Интернет-страницата на ВСС пълните стенографски протоколи от откритите заседания на Висшия съдебен съвет**, при спазване на чл.33, ал.4 от ЗСВ, както и на атестационните формуляри на атестираните магистрати при повишаване, преместване или при участие в конкурси за административни ръководители, беше създаден в Интернет-страницата на ВСС раздел **„Заседания на комисиите на ВСС”**, в който след изрично решение на всяка комисия към ВСС да се публикуват материали, които не се внасят в заседания на Висш съдебен съвет, но са значими и касаят дейността на съдебната система.

През 2009 г. ВСС е разглеждал всички постъпили искания от административните ръководители за съгласуване на щатни бройки за **съдебна администрация**. При разглеждане предложенията за отпускане на нови щатни бройки

за съдебни служители е използван критерия натовареност на съответния орган и **съотношението на съдебни служители спрямо магистрати**. Този принцип е следван и спазван, поради което и голяма част от исканията за отпускане на нови щатни бройки за съдебни служители, **не са уважени**. Отпускани са бройки за служители, в случаите когато съотношението между съдебни служители и магистрати е под средния процент за съответното ниво. Указано беше на всички административни ръководители, при необходимост от нова длъжност да трансформират съществуваща свободна длъжност по щатното разписание да възлагат функции на друг служител, да ползват принципа на съвместяването на дейности. В изпълнение на това решение административните ръководители уведомяват ВСС за предприетите трансформации, които се отразяват в щатното им разписание. По този начин ВСС постига оптимално най-доброто разпределение на кадрите в съдебната администрация.

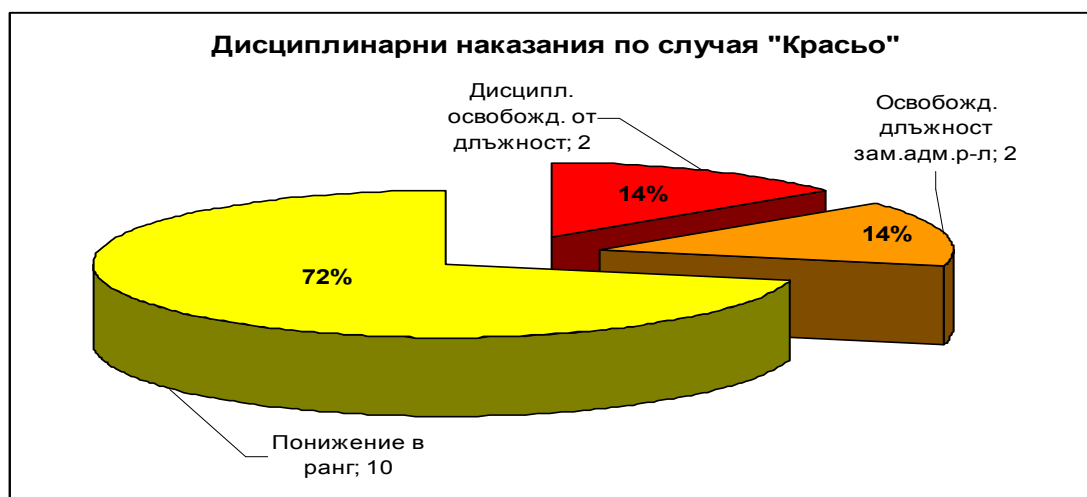
При осъществяване на правомощията си по приобщаване на българската съдебна система към достиженията на международната общност в областта на правосъдието след присъединяване на България към Европейския съюз, ВСС оказва активно сътрудничество по Партньорски проверки на ЕК за оценка на напредъка на Република България във връзка с присъединяването на България към ЕС, като вземаше участие в работните срещи с европейските експерти, в изготвянето на становища относно Плана за действие за изпълнение на препоръките на Европейската комисия, както и в обсъждането на докладите на експертите.

През 2009 г. беше приет Кодекс за **етично поведение на българските магистрати**. Това стана възможно след приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт /ДВ, бр.33 от 30 април 2009 г./ в новата редакция на т.12 на чл.30, ал.1 от ЗСВ, съгласно която Висшият съдебен съвет одобрява Етичен кодекс на съдиите, прокурорите и следователите. Във всички районни структури, които са със седалища в областните центрове, окръжните структури на съдилищата и прокуратурите, апелативните и върховните прокуратури и съдилища се създадоха постоянни етични комисии. В органите на съдебната власт, в които се сформираха такива комисии този процес приключи, като копие от протокола на Общото събрание за избор на съответната етична комисия се изпрати във ВСС.

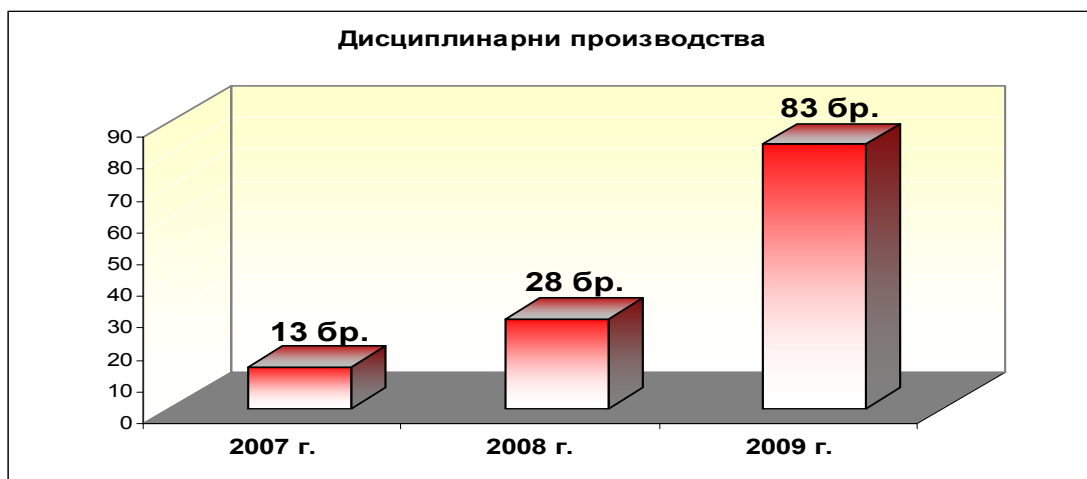
По повод образуваното от Прокуратурата в края на м. юни 2009 г. досъдебно производство за изясняване лицето Красимир Георгиев, осъществявало ли е **действия на търговия с влияние в органите на съдебната власт**, беше създадена временна комисия за установяване членове на ВСС контактували ли са с това лице и допуснати

ли са нарушения на Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Комисията излезе със становище, че двама от членовете на ВСС са нарушили правилата на Кодекса за етично поведение и поиска оставките им. Стойко Стоев и Иван Димов подадоха оставките си на членове на ВСС. С този акт за първи път и на практика беше приложен новият единен Етичен кодекс като инструмент за решаване на случаи, свързани с нарушения на етични правила от членове на ВСС. По-късно ВСС възложи на Комисията по професионална етика да извърши проверка нарушени ли са правилата на професионалната етика от онези съдии и прокурори, за които Прокуратурата беше установила, че също са осъществявали контакти с лицето Красимир Георгиев. Проверката установи, че неправомерни контакти под формата на лични срещи и проведени телефонни разговори са осъществили 18 магистрати – съдии и прокурори, участвали като кандидати за заемане на ръководни длъжности в проведените конкурси след 01.01.2009 г. Петима от тези кандидати са избрани на длъжностите, за които са кандидатствали. **За това нарушение срещу всички тези 18 магистрати бяха образувани дисциплинарни производства. Четирима от назначените на ръководни длъжности сами подадоха оставка.** За останалите – дисциплинарните производства са на дневен ред през 2010 година и към деня на изготвяне и приемане на доклада делата вече са решени от ВСС. Обобщавайки резултатите, ВСС прие, че наред с негативите, благодарение на бързите и решителни действия, от този случай **съдебната система извлече и голям позитивен ефект.** Постигна се силно превантивно въздействие за стриктно спазване на изискванията за кариерно израстване както от страна на членовете на ВСС, така и по отношение на всички съдии, прокурори и следователи.

Постигна се силен възпиращ ефект и спрямо корупцията в съдебната система.

И през 2009г. Висшият съдебен съвет и Инспектората към него са продължили да водят **активна дисциплинарна дейност**. От сигналите, постъпващи в двете комисии на ВСС – по Превенция на корупцията и професионалната етика и по Дисциплинарните производства, както и от тези постъпващи от Инспектората към ВСС, са били образувани и разгледани дисциплинарни преписки при спазване на процесуалните изисквания. Средната продължителност на дисциплинарните производства показва, че те приключват в разумни срокове, като не е допускано неспазване на сроковете за произнасяне определени в ЗСВ. **За сравнение:** През цялата 2007 г. са приключени общо 13 бр.дисциплинарни производства, образувани по реда на чл. 316 от ЗСВ, през 2008г. приключените дисциплинарни производства са 28 бр., а през 2009 год. те вече са 83бр.

От сравнителния анализ на дисциплинарната практика на ВСС с предходните години (видно и от графиката) се отбелязва **значително увеличение на дисциплинарните производства, образувани за накърняване престижа на съдебната власт и нарушаване правилата на професионалната етика**. Значителна част от дисциплинарните дела, образувани за драстични забавяния на съдебните производства са следствие от проверките и по предложение на Инспектората към ВСС. Участието на съдебни инспектори в заседанията на Комисията по дисциплинарни производства към ВСС допринася за изясняване на всеки конкретен случай на допуснатото нарушение по движението на делата и за установяване на причините за това.

ВСС е предприел мерки за предотвратяване на причините за недопускане на дисциплинарни нарушения в органите на съдебната власт в който смисъл е и неговата постоянна дисциплинарна практика, чрез повишаване взискателността на ВСС при назначаването и кадровото развитие на магистратите, с цел предотвратяване извършването на дисциплинарни нарушения с оглед престижа на съдебната власт.

Още с Решение №35 от 31 юли 2008 година ВСС създаде Работна група във **връзка с изпълнение на препоръките, залегнали в доклада на Европейската комисия**, в която участие вземат: Председателите на Върховния касационен съд, Върховния административен съд и Главния прокурор на Република България, председателите на всички постоянни комисии към ВСС, Главният инспектор на Инспектората към ВСС и Директорът на Националния институт по праводсъдие. Работната група се председателства от проф.Анелия Мингова, представляващ ВСС.

С оглед подобряване на работата на ВСС и поради повишените изисквания към тази Работна група съгласно Правилника за организацията и дейността на ВСС, с Решение № 4 от 28 януари 2009 г. Работната група придоби статут на Комисия по чл.18, ал.1 от Правилника. На заседанията ѝ **се обсъжда Графика, допълващ плана за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа и касае работата и мерките, за които са отговорни ВСС, ИВСС, Националния институт по правосъдие**. Добрата организация и правилното разпределение на задачите през 2009 г. доведоха до стриктно спазване на сроковете, фиксирани в Графика, което от своя страна допринесе за реалистичната оценка на ЕК в последния технически доклад относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка. След публични дебати в съдебната система и с неправителствени организации, които участват в Гражданския съвет към ВСС, комисията на свое заседание дискутира процедурата за избор на административни ръководители в съдебната система. С приемането на тези документи с решения на ВСС, на практика са изпълнени всички заложи дейности в Графика, допълващ Плана за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност за периода януари-февруари 2009 г. Пак с активното участие на Комисията бяха приети точките, касаещи дейността на съдебната система от новия График на правителството за периода септември-декември 2009г.

След обстойни анализи и дискусии, по предложение на Работната група също още през 2008 година, ВСС със свое решение прие **Мерки за усъвършенстване организацията на работата в съдилищата и прокуратурата по делата от особен**

обществен интерес. Чрез сайта на ВСС тези Мерки станаха достояние на съдебната система и на цялото общество. Приети бяха и **Указания за организацията на работата в съдилищата и прокуратурата по делата от особен обществен интерес.** Тези решения на ВСС бяха дискутирани на проведените Регионални заседания на ВСС по апелативни райони. Беше създадена Работна група със статут на постоянна комиссия на ВСС / Комисия по изпълнение на Мерките за организацията на работата по делата с особен обществен интерес в органите на съдебната власт – относно факторите, водещи до забавянето на делата и предложения за законодателни промени и организационни мерки за преодоляването им /КОМОРДОИ/, която обобщи резултатите от проведените регионални съвещания, както и постъпващата ежемесечна информация във ВСС от административните ръководители по изпълнението на възложените Мерки.

През 2009 г. ВСС наново на свои заседания прие отчетите по апелативни райони на съдилищата и прокуратурите в страната.

В началото на 2009 година Комисията обсъди цялостен анализ на факторите, водещи до забавяне на **делата с висок обществен интерес**, а ВСС прие доклад на Комисията, който е публикуван на страницата на ВСС. През цялата 2009 г. Комисията работи активно и последователно, следейки хода на делата с обществен интерес. Като цяло това доведе до видим превантивен ефект сред магистратите.

2. Постоянни комисии към ВСС - дейност

КОМИСИЯ ПО ПРЕДЛОЖЕНИЯТА И АТЕСТИРАНЕТО НА СЪДИИ, ПРОКУРОРИ И СЛЕДОВАТЕЛИ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ ЗА 2009г.

През отчетната 2009 година в работата на Комисията по предложенията и атестирането са вземали участие и представители на Министерство на правосъдието и Инспектората към Висшия съдебен съвет.

По нейно предложение Висшият съдебен съвет с решение по протокол № 10 от 04.03.2009 г. обяви за свободните места **конкурс чрез атестиране** за съдии в районните, окръжните, административните и апелативните съдилища, съдии във ВАС и ВКС, прокурори в районните, окръжните, военно-окръжните и апелативните прокуратури и прокурори във ВКП и ВАП – **общо 122** щатни бройки. С решение по протокол № 20 от 21.05.2009 г. бяха обявени и конкурси за **първоначално** назначаване в органи на съдебната власт за **32** щатни бройки.

На конкурса чрез атестиране се явиха 857 кандидати. След проверка за допустимост на кандидатурите, комисията извърши атестиране на допуснатите кандидати и се проведе избор на класираните кандидати.

На конкурса за първоначално назначаване в органите на съдебната власт се явиха 364 кандидати, чиито документи бяха разгледани от комисията относно тяхната допустимост. След провеждане на писмени и устни изпити в отделните конкурси свободните бройки в органите на съдебната власт се запълниха.

Проведени бяха и **конкурси за назначаване на младши съдии и младши прокурори**. За обявените 34 щатни бройки „младши съдия” се явиха 662 кандидати, а за обявените 27 бройки „младши прокурор” – 699 кандидати.

От началото на 2009 г. ВСС се е произнесъл общо по 777 предложения за повишаване в ранг, 192 предложения за провеждане на атестиране с оглед придобиване статут на несменяемост и 84 предложения за провеждане на периодично атестиране. Разгледани са също 77 молби за освобождаване от длъжност /поради пенсиониране или оставка/ и 55 предложения за поощряване на магистрати.

Извършени бяха проверки относно допустимостта на кандидатите за участие в избор за заемане на длъжността „административен ръководител”. Резултатите са публикувани в електронната страница на ВСС.

По предварително изготвен график от началото на 2009 г. са били обявени освобождаващите се щатни бройки за административни ръководители в съдебната система, чийто мандат изтичаше през 2009 г., като бяха обявени общо 310 свободни длъжности за административни ръководители и заместници на административните ръководители.

През 2009 г. Висшият съдебен съвет проведе общо **273** избора за заемане на длъжността „административен ръководител” и „заместник на административния ръководител” в органите на съдебната власт, **като до настоящия момент няма отменително решение на Върховния административен съд по проведените избори.**

По решение на Комисията по предложенията и атестирането беше анализирана досегашната практика по отношение атестирането на магистратите съгласно приетата по протокол № 2/11.01.2008 г. от Висшия съдебен съвет Методика за атестиране. Беше отчетено, че Методиката съдържа някои слабости, които водят до уравниловка в предложенията за комплексни оценки, без да се диференцират постигнатите резултати конкретно за всеки един магистрат. **В резултат от констатираните слабости Висшият съдебен съвет излезе с инициатива за извършване на законодателни промени, за усъвършенстване процеса на атестиране. Тази инициатива намери отражение в разпоредбата на чл. 209а от ЗСВ, която предвиди изработването на наредба за показателите и реда за атестиране на магистрати. Комисията по предложенията и атестирането излъчи работна група, която изработи проект. При изготвянето бяха възприети препоръките на съсловните организации на съдиите, прокурорите и следователите, Като се взеха предвид и бележките на неправителствените организации в тази посока. С решение по протокол № 43/ 05.11.2009 г. Висшият съдебен съвет прие нова Наредба № 1 за показателите и реда за атестиране на съдия, прокурор, следовател, административен ръководител и заместник на административния ръководител, която влезе в сила от 01.01.2010 г. В резултат на приетия подзаконов нормативен акт е дадена възможност за усъвършенстване значително процедурата, регламентираща критериите, показателите, компетентните органи, реда и начина за атестиране на съдия, прокурор, следовател, административен ръководител и заместник на административен ръководител в органите на съдебната власт, както и документите, които следва да се изготвят при атестирането. Чрез въведената конкретизация на критериите и показателите за оценяване се постига по-голяма обективност и избягване на уравниловката в комплексната оценка. Въвежда се и принципа, помощните атестационни комисии да са съставени от магистрати **от по-****

горния орган на съдебната власт, а магистратите от Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Върховна касационна прокуратура, Върховна административна прокуратура и Национална следствена служба да се атестират от Комисията по предложенията и атестирането към Висшия съдебен съвет.

Представители на Комисията взеха активно участие в проектите по Оперативна програма „Административен капацитет”. По проекта „Компетентни и мотивирани магистрати и съдебни служители” беше изготвен Наръчник за подпомагане на дейността на помощните атестационни комисии, който предоставя практическа информация и насоки за подпомагане на дейността на членовете на помощните атестационни комисии в съответствие с действащата нормативна уредба и добри практики в процеса на атестиране на магистрати.

Комисията предприе необходимите действия за извършване на планиране относно обявяване на свободни щатни бройки за младши съдии и прокурори през 2010, съобразено и с възможността за по-нататъшното им обучение в Националния институт по правосъдие и назначение в органите на съдебна власт. Беше изискано становището на съответните административни ръководители за евентуални промени в щатната численост, които да съответстват на действителното натоварване на магистратите като стъпка към евентуална последваща категоризация на съдилищата и прокуратурите, съобразно натовареността на съответния съдебен район.

През отчетния период Комисията по предложенията и атестирането към Висшия съдебен съвет предприе **действия за оптимизиране на щатната численост относно бройките за заместници на административния ръководител** в органите на съдебната власт. След проведено обсъждане бяха изготвени и предложени за изменение и допълнение на разпоредби в Закона за съдебната власт с цел усъвършенстване кадровата политика на съдебната система. Предложенията бяха предоставени на министъра на правосъдието за последващи действия по компетентност.

ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯ „БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ”

През 2009 г. комисия „Бюджет и финанси” е осъществявала своята дейност в съответствие с предоставените ѝ правомощия по чл.21 от Правилника за организация на дейността на ВСС и неговата администрация, като е провела 62 заседания .

През 2009 г. комисията изпълни основните си задължения за изготвяне и предлагане за утвърждаване от Висш съдебен съвет на краткосрочните и дългосрочни бюджетни прогнози за 2010 -2012 г.; бюджета на съдебната власт за 2009 г. и разпределението на бюджетните средства на органите на съдебната власт по бюджетните сметки за 2009 г.

С вземане на решения и изготвяне на указания КБФ е осъществявала дейността си по финансово управление и контрол в съдебната власт.

В изпълнение на Решение № 670 от 06.08.2009г. на Министерски съвет за бюджетната процедура за 2010 г. са дадени указания на административните ръководители на органите на съдебната власт за разработване на тригодишната бюджетна прогноза за периода 2010 – 2012 год. Одобрени са и внесени в Министерство на финансите разчети за средносрочната прогноза по основните параметри на бюджета на съдебната власт и доклад за приоритетите и разпределението на бюджетните ресурси за функционирането на съдебната система за периода 2009 -2011 г. по програми. Определени са показателите и условията за изпълнението на бюджета на съдебната власт за 2009 г., във връзка с ПМС № 27/09.02.2009 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2009 г., за което също са дадени указания.

При разпределянето на средствата по съдебни органи за 2009г. са спазени принципите на справедливост, икономичност и осигуряване на равни финансови условия за работа на отделните органи. През 2009 г. КБФ създаде условия и организация за стриктно спазване на разпоредбата на чл.17, ал. 2 от Закона за изпълнение на държавния бюджет за 2009 г. за ограничаване на разходите в рамките на 90 процента от утвърдената субсидия. Със свои решения Комисията неколккратно е давала указания и обръщала внимание на административните ръководители за предприемане на действия за приоритетност, оптимизиране и ограничаване на разходите по бюджетните им сметки във връзка с финансовата криза и рестриктивния бюджет. Комисията извърши и предложи за утвърждаване от ВСС необходимите

промени по бюджетните сметки на следствените служби и Прокуратурата на РБ поради преминаването на следствието в Прокуратурата.

Утвърдени бяха бюджетните сметки за 2009 г. на учебните и почивни бази при ВКС, ВАС, Прокуратурата на РБ и НСлС.

В съответствие с одобрените правила за формиране и използване на средствата по централизиран фонд СБКО през отчетния период КБФ разгледа и се произнесе по 74 преписки за отпускане на помощи на магистрати и съдебни служители. По тези преписки бяха одобрени средства за помощи в размер на 240 672 лв.

През 2009 г. по поставени въпроси от компетентност на КБФ са изразявани становища и вземани решения по предложения на административните ръководители на органите на съдебната власт относно отпускане на допълнителни средства, отпускане на средства за обезщетения по Кодекса на труда и Закона за съдебната власт, осигуряването на средства за изплащане суми по изпълнителни листове по Закона за отговорността на държавата, извършване на вътрешно компенсирани промени по бюджетните сметки и др.

От неразпределения резерв за капиталови разходи за 2009г. с конкретни решения за всеки отделен случай са отпускани средства в размер на 564 974 лв. на съдилищата. От резерва за неотложни и непредвидени нужди са одобрени за ползване 585 000 лв. за нуждаещите се поделения на съдебната власт. КБФ се е произнесла за извършването на увеличения от вътрешно компенсирани промени в размер на 41 757 155 лв. и намаления от вътрешно компенсирани промени в размер на 45 534 787лв.С отделни решения са утвърждавани вътрешно компенсирани промени по бюджетните сметки на ВСК, ВАС, Прокуратура на Р България, Национална следствена служба, Инспектората към ВСС, Националния институт по правосъдието.

Комисията е извършвала анализ на ежемесечна информация за изпълнението на бюджета на съдебната власт, одобрявала е и предлагала за утвърждаване от ВСС актуализирания бюджет на съдебната власт и корекциите по бюджетни сметки на отделните органи на съдебната власт.

Бяха направени промени в Правилата за определяне и изплащане на средства за ДМС в органите на съдебната власт.

На заседанията си през 2009г. комисията редовно е обсъждала актовете с резултати от извършени проверки от Инспектората към ВСС.

Утвърден е Стратегически план на дирекция „Вътрешен одит“ за периода 2008-2010г., както и промените в раздел VI „Одитна стратегия на дирекция вътрешен

одит”. На заседанията са обсъждани докладни записки от дирекция „Вътрешен одит” за извършени одитни ангажименти, възложено е и извършването на извънпланови одити в органите на съдебната власт. Утвърдена е план-програма за обучение на вътрешните одитори от дирекция „Вътрешен одит”.

Комисията е приела становището на Сметната палата за заверка на финансовия отчет на съдебната власт и ВСС за 2008 г. и годишния доклад за финансовото управление и контрол и вътрешния одит във ВСС, съгласно чл.20, ал.3 от ЗФУКПС.

Във връзка с разработването на бюджета на съдебната власт за 2010 г. КБФ е организираща работна среща на членовете на Комисия „Бюджет и финанси”, експерти от Администрацията на ВСС и представители на ВКС, ВАС и Прокуратура на Република България за обсъждане на проектобюджета на съдебната власт за 2010 г. . Извършено е и съгласуване на Проекта на Постановление за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2010 г. и на Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2010 г.

Изготвено е и становище по проект на Постановление на Министерския съвет на Република България за одобряване проект на Закона за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки.

През 2009 година в комисия „Бюджет и финанси” са разгледани доклади, взети са решения и са дадени указания относно: бракуване на дълготрайни материални/нематериални активи на стойност над 1000 лв. съгласно Правилата за бракуване ; прехвърляне на активи между органите на съдебната власт в системата на първостепенния разпоредител; промяна на обслужващата банка на второстепенните разпоредители; възстановяване на гаранции внесени по набирателната сметка на ВСС; възстановяване на погрешно постъпили суми по прихода на Единната сметка; възстановяване на погрешно постъпили суми по набирателната сметка на ВСС; разгледани бяха и въпроси относно статута и заплащането на вещите лица , съдебните заседатели и служебните защитници; промяна на утвърдените лимити от ВСС на квартирните пари на командировани в страната съдебни служители и магистрати; определяне на екипи за организация и управление на проектите на ВСС по ОПАК и разпределение на задълженията, съгласно СФУК; откриване на набирателни сметки на органите на съдебната власт; упълномощаване на представляващия ВСС при необходимост от провеждане на обществени поръчки и сключване на договори; одобряване на план-сметки, съгласно СФУК за провеждане на мероприятия на ВСС; одобряване разходите за командировки на членовете на ВСС, главния секретар на ВСС,

главния инспектор на Инспектората към ВСС и административните ръководители на органите на съдебната власт; приемане на Правила за определяне на реда за откриване на набирателни сметки, набиране, използване и отчитане на чуждите средства в лева и валута в органите на съдебната власт.

През 2009 г. комисия „Бюджет и финанси” е взела решение за регистриране на почивните бази към органите на съдебната власт по Закона за данък добавена стойност и в тази връзка измени и допълни Правилника за финансиране и отчитане на дейността на почивните бази.

Взето е решение за закупуване на лиценз на продукта ”Бизнес процесор – WEB версия счетоводство” за нуждите на органите на съдебната власт. С това е изпълнена една от препоръките на Сметна палата. Въвеждането на единния счетоводен продукт предоставя възможност за осъществяване на текущ контрол при отчитането на разходите по счетоводни сметки и по подпараграфи на ЕБК съобразно характера им. Създадена е работна група за изменение и допълнение на Инструкцията за осъществяване на взаимодействието между Агенцията за държавни вземания, ВСС и МВР, но поради настъпилите структурни промени в АДВ дейността ѝ е прекратена. В тази връзка Комисията е решила и уведомила административните ръководители на органите на съдебната власт да преустановят приемането на преписки по изпълнителни основания - актове за установяване на публични вземания от страна на АДВ.

Комисия „Бюджет и финанси” е организираща среща с главния секретар на Министерство на правосъдието за обсъждане на искания от административни ръководители на органите на съдебната власт за осигуряване на средства за извършване на ремонтни дейности, с характер на основен ремонт. Организирана е и среща с представители на Министерство на правосъдието, Ел Би Булгарикум за обсъждане на проблеми свързани с ползването от ВСС под наем помещения на първия етаж от сградата на ул.Съборна 9.

Дадени са указания на административните ръководители на органите на съдебната власт да осигурят ползването на платен годишен отпуск на магистратите и съдебните служители, съгласно Глава осма, Раздел II, чл.173, ал.1 и ал.5 от КТ.

През 2009г.е извършена актуализация на Таблица № 1 на ВСС и Класификатора на длъжностите на съдебните служители, като е дадено съгласие по предложение на Министъра на правосъдието за съгласуване на допълнително месечно възнаграждение на съдии по вписванията и съдии изпълнители и са разгледани

предложения от административни ръководители на органите на съдебната власт за изплащане на награди съгласно ЗСВ.

Дейността на Комисия „Бюджет и финанси“ през 2009 г. гарантира управлението и изпълнението на бюджета на съдебната власт при строго спазване на финансовата дисциплина в органите на съдебната власт, обезпечаване на всички видове разходи без поемане на просрочени задължения, въпреки рестриктивния бюджет и икономическата криза в страната.

Висшият съдебен съвет няма правомощия по организиране управлението и ползването на недвижимите имоти, предоставени на съдебната власт. Това правомощие съгласно разпоредбите на чл.387 - 389 от Закона за съдебната власт е предоставено на Министъра на правосъдието. Поради липса на достатъчно средства през последните години **сградния фонд**, който вече е предоставен на съдебната власт се поддържа със затруднение, а необходимостта в София и други по-големи градове в страната от нови, съвременни съдебни сгради е повече от актуална. **Необходимо е да се направи цялостен анализ в тази посока и се предостави ясна информация за плановете задачи по капиталовите разходи за 2010 -2015 година.**

ИЗВОД: ВСС изразява положителна оценка за дейността на Комисия „Бюджет и финанси“ през 2009 година. С предприетите действия от страна на Комисията, въпреки рестриктивния бюджет са осигурени необходимите ресурси за финансовото обезпечаване на органите на съдебната власт във връзка с осъществяване на дейността им, при строго спазване на финансовата дисциплина.

ПРЕПОРЪКИ: В процеса на осъществяване на дейността на КБФ през 2009 г. са установени проблеми възникващи в процеса на работата на органите на съдебната власт, които би следвало да бъдат нормативно регламентирани, като:

- Правилата за бракуване на движими вещи в органите на съдебната власт – комисията счита, че същите следва да бъдат отменени и органите на съдебната власт, които са юридически лица и имат бюджетни сметки следва да прилагат изискванията на Закона за счетоводството и Счетоводните стандарти. Съгласно изискванията на ЗФУКПС органите на съдебната власт би следвало да разработят Правила за бракуване на движими вещи за тяхната структурна единица.

- Следва да бъде конкретно изяснен статута на съдебните заседатели, тъй като по бюджета на съдебната власт за съответната година не са предвидени средства за изплащане на възнагражденията им по § 01 „Заплати“ и средства за осигурителни вноски. Някои държавни органи третират съдебните заседатели, като лица приравнени на заети по трудови правоотношения. Това създава съществени затруднения в счетоводното отчитане на разходите за техните възнаграждения и предпоставки за различия в практиката. Комисията счита, че следва да се инициира законодателна промяна, с която да се регламентира ясно статута на съдебните заседатели, като лица, които не са заети по трудови или приравнени на трудови правоотношения.

- Да се инициира законодателна промяна в Закона за устройството на държавния бюджет, с която ясно да се регламентира ползването на преходния остатък

по бюджета на съдебната власт, в съответствие с разпоредбите на чл.117, ал.3 от Конституцията на Република България.

- Да се инициира законодателна промяна във връзка със съкращаване на срока, в който се предявява иска за плащане по изпълнителния лист по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Прави впечатление, че тези искове се подават в последния възможен срок за предявяването им, поради което се натрупват лихви по дължимата сума в особено големи размери. При такава промяна би се облекчил значително бюджета на съдебната власт.

ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ /КПВ/

И през 2009 год. Комисията е осъществявала своята дейност на основата на Конституцията, Закона за съдебната власт и Правилника за организация на дейността на ВСС и неговата администрация. Тя подпомага дейността на Висшия съдебен съвет в съответствие с предоставените ѝ правомощия по чл. 23 от Правилника като **изработва становища по законопроекти на Народното събрание и нормативни актове на Министерския съвет / чл.31 от ЗСВ, / и отделните министерства и централни ведомства, които се отнасят или са във връзка със съдебната власт /чл.23, т.1, сега чл.22, т.2 от Правилника/; изготвя проект на доклад за дейността на ВСС и Инспектората към ВСС, както и становища по внесените от ВКС, ВАС и главния прокурор доклади /чл.23, т.2 от Правилника, сега чл.22, т.2/; изготвя становища по дела пред Конституционния съд, по които ВСС е страна /чл.23, т.3, сега чл.22, т.3 от Правилника/; подготвя становища по съдебни производства със значим обществен интерес, в които участва ВСС /чл.23, т.4, сега чл.22, т.4 от Правилника/; обобщава постъпили становища на съдиите, прокурорите, следователите, както и на съдебни служители при обсъждане на проекти на нормативни актове и др. /чл.23, т.5, сега чл.22, т.5 от Правилника/;**

След обсъждане на въпросите от нейната компетентност Комисията предлага на други комисии на ВСС за съгласуване/съвместно изразяване на становище по обсъжданите проблеми, взима участие в съвместни заседания с други комисии на ВСС, предлага становището си на Висшия съдебен съвет за разглеждане, утвърждаване и/или съгласуване; дава становища и изпраща отговори по направени запитвания, молби и предложения от административни ръководители на органи на съдебната власт, държавни органи, обществени организации и граждани.

По отделни въпроси комисията е търсила помощта на изтъкнати специалисти, които са давали научни становища. При нужда е поддържала връзка с други органи и

организации, с които взаимодейства или участва като представител на Висшия съдебен съвет в съответствие с определените ѝ правомощия.

На основание чл.31 от ЗСВ в периодът януари – декември комисията е изразила становище по **22 законопроекта** на Народното събрание и нормативни актове на Министерския съвет и отделните министерства и централни ведомства, както и нормативни актове, приемането на които е в правомощията на ВСС. Някои от законопроектите /напр. Закон за изменение и допълнение на Наказателен кодекс, Закон за изменение и допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Закон за обществените поръчки/, са били внасяни за разглеждане и по тях са изразявани становища повече от един път.

Съществен е приносът на Комисията по правни въпроси при обосноваване **необходимостта от приемане на Закон за вещите лица, преводачите и тълковниците**. Съгласно разпоредбата на чл.403 от ЗСВ, ВСС приема наредба, уреждаща статута на вещите лица, и в тази връзка даването на становище по приемане на такъв закон, който по своята правна същност се отнася до функционирането на съдебната власт, е в изпълнение задълженията на ВСС регламентирани в чл.31 от ЗСВ.

В сравнение с периода януари-декември 2008 год., когато Комисията по правни въпроси при ВСС е разгледала и изразила становище по десет законопроекта на Народното събрание и нормативни актове на Министерския съвет и отделните министерства и централни ведомства, видно от изложеното, **работата на комисията през 2009год. в тази посока е увеличила своя обем повече от два пъти**.

Друга съществена част от дейността на комисията е разглеждането и изразяването на становища по различни отчети, информации и резултати. В тази връзка комисията е определила обхвата и структурата на годишните доклади за прилагането на закона и за дейността на Прокуратурата и разследващите органи през 2008г., за дейността на районните, окръжните и апелативните съдилища в Република България, на административните съдилища и е приела обобщените доклади за прилагането на закона и за дейността на Висшия съдебен съвет и Инспектората към ВСС, на Прокуратурата и на разследващите органи, на съдилищата и на ВАС и ВКС през 2008 г.

Редом с докладите на органите на съдебната власт, Комисията е приела и доклад за дейността на Национално бюро за правна помощ, доклад за дейността на Центъра на неправителствените организации в Разград по прилагане на Закона за защита срещу домашното насилие за периода април 2005 – септември 2009 г. и доклад

за резултатите от посещението на делегация на Европейската комисия за ефективност на правосъдието (СЕРЕЈ).

През 2009 год. комисията е приела отчетите за дейността на постоянно действащите комисии при ВСС през 2008 год.

Във връзка с дейността на Инспектората към ВСС, комисията е приела и дала препоръки относно годишната му програма за 2009 г. Тя е разгледала и приела 19 акта за резултати от проверка на апелативни, окръжни и районни съдилища, както и е приела актове с резултати от извършени проверки за образуването и движението на конкретни прокурорски преписки и досъдебни производства, които са били извършени в изпълнение на задълженията на Инспектората към ВСС по смисъла на чл.56 и сл. от ЗСВ.

Предвид правомощията на комисията, дейността и през 2009 год. е намерила проявление в **29 дадени становища и отговори по направени запитвания**, молби и предложения от административни ръководители на органи на съдебната власт, държавни органи, обществени организации и граждани, които са с **двадесет повече от** тези, които са дадени през 2008 год. – общо 9 на брой.

Нов етап от развитието на дейността на комисията през 2009 год. представлява взаимодействието и с други органи и организации, както и осъществено представителство на различни форуми, работни групи и кръгли маси. Такива се явяват участието на нейни представители в публично обсъждане на проект за Стратегия за реформа на съдебната система за периода 2009-2013 г. в сектор “Равен достъп до правосъдие”, в Комисия за определяне показатели за критерии за натовареността на съдилищата, в междуведомствена работна група в МП, за изготвяне на Закон за изменение и допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, в международен семинар “Борба с измамите и нередностите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз”, участие в подгрупите за извършване на наблюдение на резултатите от прилагането (мониторинг) на Закона за съдебната власт и др.

ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯ „ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА И ПРЕВЕНЦИЯ НА КОРУПЦИЯТА” /КПЕПК/

КПЕПК има правомощия да възлага и извършва проверки по конкретни сигнали и жалби, да анализира информацията за наличие на корупционни практики, както и да разработва и предлага за утвърждаване от ВСС конкретни мерки за превенция и борба с проявите на корупция сред магистратите.

Основен момент от дейността на Комисията през 2009 г. беше приемането на Кодекс за етично поведение на българските магистрати. Това стана възможно след приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт /ДВ, бр.33 от 30 април 2009 г./ и новата т.12 на чл.30, ал.1 от ЗСВ, съгласно която Висшият съдебен съвет одобрява Етичен кодекс на съдиите, прокурорите и следователите.

Кодексът за етично поведение на българските магистрати беше приет на основание чл.30, ал.1, т.12 от ЗСВ и Решение на Висшия съдебен съвет по протокол № 21 от 20 май 2009 г.

Съгласно Етичния кодекс във всички районни структури, които са със седалища в областните центрове, окръжните структури на съдилищата и прокуратурите, апелативните и върховните прокуратури и съдилища се създадоха постоянни етични комисии. В органите на съдебната власт, в които се сформираха такива комисии този процес приключи, като копие от протокола на Общото събрание за избор на съответната етична комисия се изпрати на КПЕПК.

Комисията избра лектори към Националния институт на правосъдието, които да разработят съдържанието на обобщителния курс за “Съдебна етика” на основа на новия Кодекс за етично поведение на българските магистрати и да участват в провежданата в тази връзка обучителна програма. Избраните магистрати са били членове на работната група за изработването на приетия Кодекс за етично поведение на българските магистрати. В началото на м.декември беше проведено първото обучение на членовете на етичните комисии към върховните и апелативни съдилища и прокуратури. Програмата предвижда през 2010 година да се проведе обучение по Кодекса за етично поведение на всички съдии, прокурори и следователи в органите на съдебната власт. По повод образуването от Прокуратурата в края на м. юни 2009 г. досъдебно производство за изясняване лицето Красимир Георгиев, осъществявало ли е действия на търговия с влияние в органите на съдебната власт, беше създадена **временна комисия** за установяване членове на ВСС контактували ли са с това лице и

допуснати ли са нарушения на Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Комисията излезе със становище, че двама от членовете на ВСС са нарушили правилата на Кодекса за етично поведение и поиска оставките им. Стойко Стоев и Иван Димов подадоха оставките си на членове на ВСС. С този акт за първи път и на практика беше приложен новият единен Етичен кодекс като инструмент за решаване на случаи, свързани с нарушения на етични правила от членове на ВСС. По-късно ВСС възложи на Комисията по професионална етика да извърши проверка нарушени ли са правилата на професионалната етика от онези съдии и прокурори, за които Прокуратурата беше установила, че също са осъществявали контакти с лицето Красимир Георгиев. Проверката установи, че неправомерни контакти под формата на лични срещи и проведени телефонни разговори са осъществили 18 магистрати – съдии и прокурори, участвали като кандидати за заемане на ръководни длъжности в проведените конкурси след 01.01.2009 г. Петима от тези кандидати са били избрани на длъжностите, за които са кандидатствали. Характерното за всички тях е, че са имали контакти с лицето Красимир Георгиев непосредствено преди, или в деня на самото назначение и са преустановявали всякакви контакти след отминаване на съответния конкурс. Това обстоятелство даде основание на Комисията да приеме, че действията на тези съдии и прокурори са в нарушение на Кодекса за етично поведение и конкретно на правило 5.9, което гласи: „При кариерното си израстване, магистратът не трябва да използва лични контакти (връзки, ходатайства) и да предприема действия, които уронват достойнството му”. **За това нарушение срещу всички тези 18 магистрати бяха образувани дисциплинарни производства. Четирима от назначените на ръководни длъжности сами подадоха оставка,** като независимо от този факт им бяха образувани и наложения и дисциплинарни наказания. Разбира се тук следва да се отбележи важното обстоятелство, че при проверката на Комисията по професионална етика не бяха установени факти, че контактите на тези 18 магистрати с лицето Красимир Георгиев са повлияли по някакъв начин при избора на който и да е от административните ръководители. Независимо от това спрямо тях бяха образувани дисциплинарни дела, тъй като за първи път в дисциплинарната практика на ВСС беше приложен принципът от новия Етичен кодекс, че не е достатъчно магистратът да не върши нещо лошо, нужно е той да не създава и впечатлението, че върши нещо лошо. За съжаление случаят „Красьо” създаде точно такова впечатление в обществото – че някои магистрати се опитват да се доберат до ръководни постове, ползвайки непозволени и неморални начини и средства.

Комисията установи също, че други – общо шестима съдии и прокурори са водили двустранни разговори с лицето Красимир Георгиев, без да са участвали в конкурси за административни ръководители. Комисията не намери основание за търсене на дисциплинарна отговорност от тези магистрати, но използва този повод, за да припомни думите на г-н Томас – съдия във Върховния съд на Куинсленд – Австралия, който на въпроса дали съдебната етика съществува като такава, посочва: *„Ние съставляваме специфична група в общността. Обхващаме подобрена част от почтени професионалисти. Ние сме натоварени ден след ден с упражняването на значителна власт. Нейното упражняване има драматични последици върху живота и съдбите на онези, които се изправят пред нас. Гражданите не могат да бъдат сигурни, че те или техните съдби няма един ден да зависят от нашата присъда. Те няма да желаят такава власт да бъде предоставена на някой, чиято компетентност, почтеност или лични стандарти са спорни”*.

Споделяйки дълбокия смисъл, който съдържат тези мъдри слова, Комисията предложи и ВСС **обърна внимание на тези шестима магистрати**, а чрез тях и на всички съдии, прокурори и следователи да бъдат по-внимателни и да повишат хигиената на личните си контакти.

Обобщавайки резултатите следва да се отбележи, че наред с негативите, благодарение на бързите и решителни действия на Комисията по професионална етика, от този случай **съдебната система извлече и голям позитивен ефект**. Постигна се силно превантивно въздействие за стриктно спазване на изискванията за кариерно израстване както от страна на членовете на ВСС, така и по отношение на всички съдии, прокурори и следователи. Постигна се силен възпиращ ефект и спрямо корупцията в съдебната система. Още с приемането си Етичният кодекс се превърна в мощен инструмент за коригиране поведението на магистратите и съобразяването му с правилата за етично поведение.

Основната дейност на Комисията през 2009 г. се изразява в разглеждане и решаване на преписки и сигнали от граждани и юридически лица, получени по пощата, по електронен път или от антикорупционни кутии, каквито има поставени в сградите на всички съдилища и прокуратури в страната.

След като бе натрупан известен опит и с цел повишаване ефективността в тази дейност бе въведен диференциран подход, чрез подреждане на жалбите и сигналите в следните групи:

- Общи сигнали – това са жалбите и сигналите, съдържащи оплаквания за неправилно или незаконосъобразно решаване на техните случаи от органите на съдебната власт. Техният брой през 2009 г. бе 998;

- Сигнали, съдържащи данни за корупционни прояви или практики - тези сигнали се вземат на „специален отчет“ до окончателното приключване на работа по тях, независимо дали са изпратени по компетентност или е възложена проверка. Характерно за тази група сигнали е незначителния им брой – 18 през 2009 година, при това в преобладаваща си част са анонимни. Независимо от анонимния им характер, Комисията изискваше проверки от компетентните органи с цел изясняване достоверността на съдържаните се в тях обстоятелства и факти. При явни сигнали Комисията извършваше и лични проверки, като поканваше на разговор съответния сигнализатор;

- Сигнали за нарушения на етичните правила – по тези сигнали обикновено Комисията извършва лично проверки и изслушване на страните и предприемаше конкретни мерки, в това число и чрез внасяне във ВСС на предложения за образуване на дисциплинарни производства. Със създаването на етични комисии в органите на съдебната власт работата по тези сигнали ще се подобри значително. Общият брой на тази група сигнали през 2009 година е 85;

- Сигнали, съдържащи данни за противоречива съдебна практика - Съпроводени с кратко становище на Комисията, те са препращани съответно на председателите на ВКС и ВАС. През 2009 година Комисията е работила по 28 такива сигнали;

- Сигнали, съдържащи оплаквания по образуването, движението и спазването на сроковете по преписки и дела - Сложните и по-тежки случаи по подобни сигнали се препращат по компетентност на Инспектората към ВСС, а по-леките случаи се възлагат проверки на административните ръководители на органите на съдебната власт. Обработените жалби и сигнали от тази група през 2009 година възлизат на 168 броя.

Като стил в работата на Комисията е утвърденото незабавно образуване и разглеждане по реда на **самосезирането** за всички случаи на съобщения в средствата за масова информация при прояви и действия на магистрати, нарушаващи етичните правила или случаи на корупция.

Някои от тези случаи са приключени с предложения за образуване на дисциплинарни производства. Само през м.октомври 2009 г. са образувани 3 дисциплинарни производства срещу 2-ма съдии и 1 прокурор за корупция.

През 2009 г. пред Комисията са постъпили общо 1793 броя жалби, молби и сигнали. От тях 8 броя са постъпили чрез електронната страница на Комисията за превенция и предотвратяване на корупцията при Министерския съвет, 33 броя чрез антикорупционните кутии и останалите – по пощата. В проведените през годината 43 заседания Комисията е разгледала и решила 1679 броя от постъпилите жалби и сигнали. 317 броя от решените жалби и сигнали са изпратени на административните ръководители на органите на съдебната власт за проверка и отговор, а 50 броя са насочени по компетентност на Инспектората към ВСС.

Друго съществено направление, което комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” разви през 2009 г., това бяха редица **инициативи за превенция и** противодействие на корупцията в органите на съдебната власт. Членовете на Комисията взеха участие в: Работна среща с испански експерти на тема: “Анализ на настоящата уредба на етичните стандарти и Етичния кодекс на българските магистрати” по туининг проект по програма “ФАР” “Укрепване на публичното управление на съдебната система и съдебната администрация”;

Регионална конференция “Подобряване на регионалното сътрудничество в Югоизточна Европа за прилагане на Конвенцията на ООН срещу корупцията”, организирана от регионалния офис на Службата по наркотици и престъпност на ООН под патронажа на МВР;

Участие в създадена **временна комисия по медийна политика**;

Официална среща за обмяна на опит в областта на борбата с корупцията с Министерството на надзора на Китайската народна република. На срещата присъства и посланика на Китайската Народна Република в България, както и представители на Политическия кабинет на Министерство на вътрешните работи на РБългария.

И през 2009 г. Комисията проведе редица съвместни срещи с цел **координация и взаимодействие със специализирани държавни органи и структури на гражданското общество** с насока на дейност – професионална етика и превенция на корупцията.

Продължава взаимодействието със създадения през 2008 г. Граждански експертен съвет, включващ представители на неправителствени организации, наблюдаващи работата на съдебната система. Проведоха се множество срещи, на които се обсъждиха редица въпроси – проекта за Наредбата за атестиране на съдиите, прокурорите и следователите, темата по спазване изискванията, произтичащи от Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси и пр. Комисията и съвета ще

продължат и през 2010 година да си взаимодействат в следните насоки: превенция на корупцията в съдебната система, професионалната етика, конфликта на интереси и достъпа на информация;

Проведе се съвместно заседание на КПЕПК с Комисията за борба с корупцията и конфликт на интереси и парламентарна етика при НС с цел изясняване извършван ли е опит за търговия с влияние на лицето Красимир Георгиев в органите на съдебната и законодателната власт.

Създаде се Съвет за координация между КПЕПК и Комисията за борба с корупцията и конфликт на интереси и парламентарна етика при НС, който преведе няколко заседания. В състава му ще влизат и постоянни представители на МВР, Министерство на правосъдието, Инспектората към ВСС, както и зам. главният прокурор Валери Първанов. Целта на новосъздадения Съвет е да институционализира взаимодействието между двете антикорупционни комисии, а основните му задачи са взаимно информиране, координация и хармонизиране на дейностите, предприемане на съвместни инициативи и разработване и предлагане на конкретни мерки за противодействие и ограничаване на корупционни практики. Чрез Съвета за координация ВСС ще търси съдействието на Комисията за борба с корупцията, конфликт на интереси и парламентарна етика за бързи законодателни промени, когато смята това за необходимо Самостоятелно и във взаимодействие с останалите постоянни комисии на ВСС, Комисията ползотворно участва в изпълнението на мерките по приетия от Министерския съвет План за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност. Приоритетни цели на Комисията ще продължат да бъдат реализирането на мерките и дейностите, заложи в Стратегията за борба с корупцията и Програмата за нейното изпълнение, утвърждаване в ежедневието на магистрати, членове на ВСС и инспектори от Инспектората към ВСС на Правилата за етично поведение, прогласени в новия Етичен кодекс, както и провеждане на обучение на целия личен състав на органите на съдебната власт, срочно и качествено решаване и произнасяне по жалбите и сигналите на гражданите и юридическите лица при нулева толерантност към нарушителите, нарастване на приноса на инициативността на Комисията в различни форми на взаимодействие с държавни органи и неправителствени организации със задачи в борбата и превенцията на корупцията.

ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯ «ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ, ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ И СТАТИСТИКА» /КПКИТС/

Във връзка с професионалната квалификация

По предложение на Комисия „КПКИС” ВСС утвърди програмите за задължително текущо обучение на съдии - граждански профил, съдии - наказателен профил и прокурори при повишаването им от районно на окръжно ниво в съда и прокуратурата.

На свои заседания комисията разгледа и утвърди графици за обучение на системните администратори и служителите от бюра съдимост за работа с новото програмно осигуряване на системата АИС «Бюра съдимост» от „Индекс – България”. Обученията бяха проведени успешно във всички районни съдилища.

По предложение на комисията беше организирано обучение фокусирано върху новите възможности, разликите и преимуществата на продуктите на Microsoft: WINDOWS VISTA, WINDOWS SERVER 2003, WINDOWS SERVER 2008 на 50 системни администратори от прокуратурите .

На свое заседание К»ПКИТС», съвместно с Етичната комисия, проведе среща с г-н Томас Пийбълс - постоянен юридически съветник към Посолството на САЩ и г-н Пенчо Пенев - Директор на НИП. На срещата бяха представени дейността на НИП относно обучението на магистрати по темата Етика и борба с корупцията за периода 2007 г. - 2009 г. и възможностите на НИП за включване в своята програма на няколко обучителни мероприятия във връзка с изготвения от ВСС Кодекс за етично поведение на българските магистрати. От страна на г-н Пийбълс бяха представени нови идеи, една от които е обучението да стане задължително и се гарантира за всеки магистрат чрез тясно взаимодействие с НИП. Обучението да се извършва по региони от колективи от добре подготвени лектори. Тези колективи ще се осигурят и с допълнителни участници за обучаващи.

Изиска се от Националния институт на правосъдието **график за обучението на прокурори и съдии за 2010 година**, както и на съдебни служители по тематика, в изпълнение на което и е проведена среща с Директора на НИП и е получен отчет за дейността през 2009г. .Комисията се е запознала и с актуализирана информация за обученията на магистрати и съдебни служители през 2009 г , както и е получила информация за текущи и бъдещи обучения и тяхната тематика и срок на обучение, предложения – включително и от съсловните организации.

Комисията предложи на Националният институт по правосъдие да изготви форми на обучение и проект за бюджет за 2010 г.

Особено внимание Комисията по професионална квалификация обърна на **обучението на магистратите по европейски право**. По предложение на КПКИТС, Бюджетната комисия на ВСС предложи на административните ръководители в системата при възможност да разрешат до 3000 лв. от бюджетите си за подпомогане на желаещите магистрати да се включат в магистърската програма по Европейско право на Юридическия факултет при СУ"Кл.Охридски".

Комисията продължи активно да следи развитието на Вътрешната съдебна мрежа, създадена съгласно ангажиментите на България във връзка с Решение на Европейската съдебна мрежа.

Вътрешната съдебна мрежа е създадена през 2007 г. в резултат на съвместен двугодишен проект между Генералния съвет на съдебната власт на Кралство Испания и Министерство на правосъдието на Република България. Състои се от съдии и прокурори от страната, определени на териториален принцип, които подпомагат дейността на колегите, свързана с осъществявана на международноправно сътрудничество по граждански и наказателни дела.

През месеците юни и юли 2007 г., Висшият съдебен съвет е приел Вътрешните правила за работа на мрежата и е избрал поименно нейните 12 членове – от които 4 граждански съдии, които да осъществяват и предоставят на колегите помощ по граждански и търговски дела и 8 експерти по наказателно право – съдии и прокурори, отговарящи за наказателно-правната материя.

Функционирането на Вътрешната съдебна мрежа е започнало през есента на 2007 г., след съдебната ваканция. Във връзка с решение на Европейската съдебна мрежа членовете на Вътрешната такава, отговарящи за гражданската материя, **по решение на настоящия състав на ВСС изработиха брошури, съдържащи теми за всяка отделна сфера на гражданското законодателство** с информация относно компетентният съд при случаи с международноправен елемент, съответната нормативна уредба, органите за контакт и т.н. Тези брошури, бяха одобрени от ВСС и препратени на Европейската съдебна мрежа и дадената в тях информация е достъпна за всички и се намира в **Европейския съдебен атлас**.

Основна част от работата на членовете на мрежата е да **предоставят консултации на колегите – съдии** по всякакъв вид съдебни поръчки с международен елемент, в частност: по Регламент /ЕО/1393/2007 г. на Европейския парламент и на

Съвета за връчване на съдебни и извънсъдебни книжа, по Регламент /ЕО/1206/2001 г. на Съвета относно събиране на доказателства по граждански и търговски дела, по Регламент /ЕО/ 44/2001 г. за признаване и изпълнение на съдебни решения, по Регламент /ЕО/ 1896/2006 г. на Европейския парламент и на Съвета относно европейската заповед за плащане, по Регламент /ЕО/ 805/2004 г. на Европейския парламент и Съвета относно европейско изпълнително основание и неоспорени вземания и т.н., както и в областта на семейното право - по Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца от 1980 г. и респ. Регламент /ЕО/ 2201/2003 г. на Съвета, касаещ брачните отношения.

Във връзка с дейността си членовете на Вътрешната съдебна мрежа **периодично са посещавали и заседанията на Европейската съдебна мрежа** по граждански и търговски дела и са запознавани с практиката на отделните европейски държави по конкретни казуси с международен елемент.

Безспорно достижение на нашата правна система към днешна дата е съществуващата разпоредба на чл. 30, ал. I, т. 17 ЗСВ, според която Висшият съдебен съвет организира, ръководи и контролира участието на съдии, прокурори и следователи в международното правно сътрудничество, включително участието им в националната съдебна мрежа.

ТУИНИНГ ПРОЕКТ ПО ПРОГРАМА ПФИ BG/07/IV/JH/07 – „УКРЕПВАНЕ НА ПУБЛИЧНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА СЪДЕБНАТА СИСТЕМА И СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ”

На 29.07.2009 г. започна изпълнението на посочения проект, съвместен между Висшия съдебен съвет на Република България и Генералния съвет на съдебната власт на Кралство Испания в сътрудничество с Германската фондация за международноправно сътрудничество. **Крайната цел на проекта е укрепване на управленския и административен капацитет на Висшия съдебен съвет**, като дейностите по него са групирани в две области: подобряване и укрепване на управленския капацитет на висшия съдебен съвет и повишаване на управленския капацитет на съдебната система /развитие на съдебната система/.

В рамките на първата работна област съществува компонентът **ПОВИШАВАНЕ НА РОЛЯТА НА ВСС В ОБЛАСТТА НА МЕЖДУНАРОДНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО**, насочен към повишаване ефективността на работата на Висшия съдебен съвет в областта на международноправното сътрудничество. Обсъждана бе възможността да бъде създаден План за действие на Висшия съдебен съвет за

едногодишен или двугодишен период относно дейността му, свързана с международното и европейско право и в частност относно: връзка с другите институции, участие на ВСС в различни международни проекти, **повишаване професионалната квалификация** на магистратите в областта на международното частно и в областта на общностното право, доразвиване дейността на Вътрешната съдебна мрежа.

Бе подготвен и ще бъде предложен за обсъждане Проект за нови Вътрешни правила на Вътрешната съдебна мрежа, наречена **НАЦИОНАЛНА СЪДЕБНА МРЕЖА ЗА МЕЖДУНАРОДНОПРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО**, касаещ няколко аспекта: **увеличаване броя на членовете** на Вътрешната съдебна мрежа от 12 на 17 души, изработване на **критерии за избора** им – владеене на езици, познания в областта на международното право и т.н., техният **мандат**, необходимостта от изготвяне на **отчетни доклади** от членовете на мрежата до Висшия съдебен съвет, необходимостта от **ежегодни срещи на членовете на Вътрешната мрежа** с оглед повишаване тяхната квалификация и уеднаквяване практиката по дела с международен елемент, осигуряване на **текущо обучение на всички магистрати** по посочените въпроси с участието на членовете на Вътрешната мрежа.

Дейността на Националната съдебна мрежа е от изключителна важност и следва да бъде доразвита и разширена, като бъдат създадени ясни и точни правила и критерии за нейното ефективно функциониране с оглед осигуряване качествено правораздаване в областта на международното право и повишаване професионалната квалификация на българските магистрати.

Безспорна е необходимостта от повишаване на професионалната квалификация на българските магистрати по прилагането на общностното и международното право. С оглед на това би могъл да бъде осъществен контакт с **Европейската мрежа за професионална квалификация** с оглед използване на опита на различни европейски държави в тази област.

Информационни технологии /Осигуряване на съдебната система с компютърна техника и програмни продукти/

През месец февруари 2009 г. е изготвена справка за актуалното компютърно и програмно състояние на съдебната система, въз основа на която бе направено

разпределение на дарени компютърни конфигурации и периферна техника от Министерство на държавната администрация и административната реформа.

Редовно на заседанията си Комисия „КПКИТС” е разглеждала постъпилите искания от органите на съдебната власт за необходимостите от компютърна техника и е давала своите становища по целесъобразността на исканията на комисия „Бюджет и финанси”.

По предложение на комисията и решения на ВСС беше определен участник в Междуведомствения съвет на ЕИСПП и участници в работните групи по изготвяне на проект на Наредба за ЕИСПП и за изготвяне на проект на Наредба на Министъра на правосъдието и на Министъра на регионалното развитие и благоустройство относно реда и начина за осигуряване на съдействие от МРРБ по информационното обслужване на дейностите на съдебната власт.

По предложение на Комисия «КПКИТС» ВСС взе решения относно правила за решаване на проблеми при практическото изпълнение на задълженията на съдилищата по чл. 64 от ЗСВ /да публикуват незабавно решенията си/, предложени по проект «Консултативен форум на Районните съдилища», осъществяван с финансовата подкрепа на ОПАК, съфинансиран от ЕС, чрез Европейския социален фонд.

Одобри за ползване *от съдилищата обновените системи за управление на съдебните дела* (САС, разработена от «Информационно обслужване»АД, АСУД, разработена по Проект за развитие на съдебната система на ААМР, СУСД, разработена по програма Phare Bg 0203.01- «Изпълнение на стратегията за реформа на българската съдебна система», Лот 1 - «Разработка и внедряване на система за управление на съдебните дела» от Siemens, EMSG, - разработена от «Декстро Груп Консорциум») по Проект «Обновяване на системите за управление на съдебните дела, създаване на Централен Уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове, внедряване и обучение», осъществен с финансовата подкрепа на Оперативна програма «Административен капацитет», съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд с което вече е факт **съвместимостта между всички системи за управление на делата на съдилищата в България**. Одобри за ползване от съдилищата **създадения Централен Уеб базиран Интерфейс за публикуване на съдебните актове** по Проект «Обновяване на системите за управление на съдебните дела, създаване на Централен Уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове, внедряване и обучение», осъществен с финансовата подкрепа на Оперативна програма «Административен капацитет», съфинансирана от Европейския съюз чрез

Европейския социален фонд, разработен от НОРМА АД. Приет беше Пакет от проекти на нормативни актове за въвеждане на **електронния документ и електронния подпис в съдебната система**, изготвени по проект на ВСС „Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие», осъществен с финансовата подкрепа на ОПАК, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Внесен беше от Комисията на проект за решение във ВСС за одобряване за ползване от съдилищата и прокуратурите на “Специализиран **софтуер за мониторинг и контрол на дейността на вещите лица**, внедряване и обучение”, разработен в изпълнение на Договор № КБ 08-33-4-С/03.11.2008 г. и финансиран от Оперативна програма “Административен капацитет” при Европейския социален фонд, както и Обобщено становище на аналитичната група по поставени въпроси от изпълнителите след резултати от тестовете за функционалността на разработения специализиран софтуер за вещи лица. Със същото решение ВСС одобри **изменение** на чл. 21 от НАРЕДБА № 1 от 16.01.2008 г. (2) - *нова редакция*: В картата се вписват: трите имена на вещото лице и идентификационен номер и (3) - *нова редакция*: Идентификационният номер на вещото лице се генерира автоматично от специализиран софтуер за мониторинг и контрол на дейността на вещите лица от поредния номер на вписването, при първото въвеждане на данните за това вещо лице по одобрен от съответен съдебен орган списък.

Комисията на свое заседание взе решение и уведоми административните ръководители на съдилищата и на прокуратурите да **актуализират Вътрешните правила за случайното разпределение на делата, като следят за изпълнението им и контролират разпределението**, за което се изготвят протоколи на хартиен носител, копие от които се прилага към съответните дела/преписки.

Членове на Комисията активно са участвали в различни работни и експертни групи, семинари и срещи - за изграждане на единен портал на ЕС за електронно правосъдие; на Европейската комисия за ефективност на правосъдието/СЕРЕИ/; публично обсъждане на проект за Стратегия за реформа на съдебната система за периода 2009-2013 г. в сектор “Равен достъп до правосъдие”; кръгла маса на тема “10 години концепция за електронно управление в България – синхрон между всички нива на администрацията”; за определяне показатели за критерии за натовареността на районните, окръжните и апелативните съдилища; “Борба с измамите и нередностите,

засягащи финансовите интереси на Европейския съюз: равностметка с поглед напред”; Европейската служба за борба с финансовите измами (ОЛАФ/

Съдебна статистика

По предложение на Комисия „КПКИТС” ВСС одобри **актуализираните статистически таблици** за годишен отчет за работата на апелативните, административните, окръжните, районните и военните съдилища, съгласно промените по ГПК и НПК, като прекрати събирането на отчет “рг-4_k” - “Отчет за делата със завишена обществена опасност”, поради въвеждането на ежемесечна статистическа информация за делата със завишен обществен интерес /в изпълнение на Мерките, взети с решение по протокол №39/08.10.2008г./.

На заседания на ВСС **бяха приети** Обобщените статистически таблици за дейността на апелативните, военните, окръжните, административните, районните съдилища, Националната следствена служба и окръжните следствени служби за 2008г., **Доклад** за дейността на апелативните, окръжните, административните, районните и военните **съдилища през I-во полугодие на 2009 г.** и Доклада за образуването, движението и приключването на преписките и делата в **Прокуратурата** на Република България за I-во полугодие на 2009 г., изготвени съгласно чл. 30, ал. 1, т.13 от Закона за съдебната власт, които бяха публикувани на Интернет страницата на ВСС.

В изпълнение на постоянните мерки от Графика на неотложните мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт за изпълнение на показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност през периода м.септември - м.декември 2009г. - т.т. 47, 48 - **постигане на прозрачност в работата на Висшия съдебен съвет**, по предложение на Комисия „КПКИС” и решение на ВСС започна **публикуването в Интернет-страницата на ВСС пълните стенографски протоколи от откритите заседания на Висшия съдебен съвет**, при спазване на чл.33, ал.4 от ЗСВ, както и на атестационните формуляри на атестираните магистрати при повишаване, преместване или при участие в конкурси за административни ръководители.

Също така беше създаден в Интернет-страницата на ВСС раздел **„Заседания на комисиите на ВСС”**, в който след изрично решение на всяка комисия към ВСС да се публикуват материали, които не се внасят в заседания на Висш съдебен съвет, но са значими и касаят дейността на съдебната система, съгласно решение на ВСС

КОМИСИЯ „СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ“

През отчетната 2009 година Комисия „Съдебна администрация“ последователно е прилагала политика за целесъобразно разходване на бюджета на съдебната власт и в тази връзка прие и принципното решение, което ВСС одобри изцяло. Това е решението по протокол № 24/10.06.2009г., изменено по протокол № 43/05.11.2009г., с което „указва на административните ръководители в органите на съдебната власт да не назначават съдебни служители на свободните щатни бройки без съгласието на Висшия съдебен съвет”.

Това решение изигра своята дисциплинираща роля и в резултат на строгото му прилагане бяха спестени значителни средства от бюджета на съдебната власт.

През отчетната 2009 година Комисия „Съдебна администрация“ създаде работна група, разработи и прие Методика за атестиране на съдебните служители, с която уеднакви практиката в органите на съдебната власт.

Във всяко заседание комисията е разглеждала конкретни предложения, и е изготвяла становища по прилагане на закона в отговор на много запитвания.

През 2009 година комисията е разгледала всички постъпили искания от административните ръководители за съгласуване на щатни бройки. При разглеждане на предложенията за отпускане на нови щатни бройки за съдебни служители, комисията и през тази отчетна година е използвала критериите – натовареност на съответния орган и съотношението на съдебни служители спрямо магистрати. Този принцип е следван принципно и спазван, поради което и голяма част от исканията са отхвърлени. Интерес представлява съотношението между политиката на КСА през 2008 г. и 2009 г. по отношение броя на отпуснатите нови щатни бройки и въобще до политиката на управление на щата на съдебните служители. *През 2008 г. КСА е дала съгласие за отпускане на нови щатни бройки - 107 в съдилищата и 76 в прокуратурата.* През 2009 г. по предложение на КСА са отпуснати **само 12 щатни бройки**, от които 6 щатни бр. в Инспектората към ВСС и 6 щатни бр. в съдилищата. За администрациите на Административните съдилища комисията е дала съгласие за назначаване на 25 бр. съдебни служители. За осигуряване щата на администрацията на ВСС /в изпълнение на чл. 30, ал. 3 ЗСВ/, ВКП, Апелативен съд-София, СГС, ОС-Благоевград и РС- Пловдив, комисията предложи и ВСС прие решения, с които намали щатната численост на окръжни следствени служби и на административни съдилища. **С тези решения се запази общата щатна численост на съдебната администрация в органите на**

съдебната власт, което е особено важно предвид тежката икономическа криза в страната.

Продължи и последователната политика на комисията да указва и помага на административните ръководители да трансформират длъжности с оглед оптимално използване на наличните кадри.

До влизане в сила на ЗИДЗСВ /ДВ бр. 33/2009 г./ постоянно действащата комисия по чл. 357 ЗСВ проведе конкурси за назначаване на съдебни администратори в Апелативни съдилища - София и Бургас, окръжни съдилища - Разград и Габрово, Софийски районен съд, административен съд - Бургас, окръжна прокуратура - Търговище, районни прокуратури - Добрич и Самоков. Членове на КСА участваха и в провеждането на четири конкурса за назначаване на съдебни служители в администрацията на ВСС.

С решение от 11/10.03.2009 г. КСА прие Програма за повишаване квалификацията на съдебните служители. В изпълнение на тази програма бяха проведени редица обучения, които ще продължат и през тази година в рамките на утвърдената бюджетна сметка. В Националния институт на правосъдието бяха обучавани 13 съдебни служители от администрацията на ВСС, съдебните служители от дирекция „Правна“. Одитори и счетоводители от ВСС участваха в специализирани семинари.

Предстои обобщаване на резултатите от обучението на съдебните служители в органите на съдебната власт с цел е да се намери оптималния начин за участие и обучение на всички служители от съдебната администрация.

Членовете на комисия „Съдебна администрация“ през отчетната година взеха активно участие по управлението на международни проекти, по които бенефициент е ВСС, както и в проектите на неправителствени организации, които са свързани с дейността на съдебната власт.

Чрез своите решения и последователна политика по управление ресурса от съдебни служители, комисията цели да се изгради една силна, професионална, морално устойчива и престижна съдебна администрация в органите на съдебната власт, която да осигури провеждане на съдебната реформа, съгласно изискванията на българското общество и Европейския съюз.

ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯ» МЕЖДУНАРОДНО ПРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО»

Основната дейност на комисията и отдел “Международно правно сътрудничество” е да подпомага дейността на ВСС при осъществяване на правомощията му по приобщаване на българската съдебна система към достиженията на международната общност в областта на правосъдието; координира изпълнението на дейностите от компетентност на ВСС по стратегията за реформа на съдебната система и програмата за нейното изпълнение; участва със свои представители в работата и инициативите на Европейската мрежа на съдебните съвети, както и в дейността на други международни организации, на които България е член след приемането ѝ в ЕС. . утвърждава проектните предложения и координира разработването и изпълнението на международните проекти, свързани с ВСС и съдебната власт, включително по програма ФАР на Европейския съюз.

Висшият съдебен съвет е бенефициент по проект по преходния инструмент по програма ФАР, наречен **“Подобряване на публичното управление на съдебната власт и съдебната администрация”**. Общите цели на проекта са да подобри публичния мениджмънт и прозрачността на съдебната власт и съдебната администрация чрез укрепване на управленския и административен капацитет на ВСС, за да отговорят на новите предизвикателства след присъединяването на България към ЕС. Българската страна избра за партньори по проекта Генералния съвет на съдебната власт на кралство Испания като водещ и Германската фондация за международно правно сътрудничество като младши партньор. Проектът се състои от пет основни компонента- Повишаване на управленския капацитет на ВСС, Укрепване на координацията и сътрудничеството с останалите институции на съдебната система, Ролята на ВСС в международните отношения, Обществен достъп и връзка с гражданите и Кариерно развитие. Проектът стартира на 28 юли 2009г. със закъснение от 7 месеца . 24-месечното изпълнение е редуцирано на 17 месеца, като планираните и одобрени дейности с българските партньори по време на процеса на преговори бяха изменени. Българският ръководител на проекта- Иван Димов бе заменен с нов ръководител на проекта- Вельо Велев, член на ВСС и председател на комисия „Съдебна администрация”, първоначално чрез пълномощно, а в последствие чрез Адендум към Туининг-проекта, подписан през месец декември 2009 година от всички страни.

В началото на 2005 г. България беше наблюдател, а от 2007 г. е вече пълноправен член на **Европейската мрежа на висшите съдебните съвети/ ЕМСС/**.

С това си членство в мрежата Комисия Международно правно сътрудничество осъществява една от основните си функции, а именно - да осъществява взаимодействие със структури в съдебната система, неправителствени организации и международни институции по въпроси, свързани с европейската интеграция. В тази посока е и една от най- активните дейности на комисията, с оглед многобройните въпроси изпращани от други страни-членки или такива със статут на наблюдатели на мрежата.

През 2009 година беше променен и състава и броя на работните и специалните групи на ЕМСС. Комисията взе решение в състава на работните групи освен членове на комисия „Международно правно сътрудничество“ да бъдат определени за участие и магистрати, които да координират и отчетат дейността си в рамките на ЕМСС с ВСС.

Съставът на новите групи е следния: Работна група “Взаимно доверие” (вкл. Оценка на съдебните системи, Работна група “Обществено положение на съдиите (вкл. независимост)”- Работна група “Съдебна етика”, Работна група “Качество и достъп до правосъдие”, Работна група “Обществено доверие”, Специализирана група “Наказателно право” (вкл. Рамкови решения на ЕС”/, Специализирана група ”Електронно правосъдие”.

През 2009 г. със свои представители ВСС е участвал в заседанията на три от работните групи - управление на качеството (Рига, 11-14 февруари 2009 г., Хага, 24 април 2009 г.), Комуникации (Мадрид, 4-6 май 2009 г.), Статут на съдиите (Рим, 12-14 ноември 2009 г.)

С решение по протокол №30/16.07.2009г. ВСС прие за сведение Регистъра на дейностите по управление на качеството 2009, Приложение към доклада за управление на качеството и неговата връзка с прозрачността и достъпа до правосъдие на Работната група по управление на качеството на Европейската мрежа на съдебните съвети (ЕМСС).

Комисията изрази принципна подкрепа и чрез ВСС упълномощи представляващия ВСС проф.д-р Анелия Мингова да подпише Декларацията за партньорство в **проекта ЕРОС-IV на Евроджъст**. Предмет на проекта е създаването на звена, които осигуряват най-бързия и защитен начин за предаване на класифицирана информация между прокурор и съдия. Приносът към проекта от страна на ВСС ще бъде помощ при инсталирането, валидирането и обучението за работа със системата ЕРОС-IV (система за подаване, регистрация, анализ и обмен на информация по наказателни дела, включително и с Европол. Проектът стартира официално на 20 юли 2009 г. в Хага, Холандия. От българска страна на срещата по откриването присъстваха Вилен

Мичев- прокурор в Апелативна прокуратура Варна, Радослав Лазаров – заместник окръжен прокурор на Окръжна прокуратура- Варна и Илия Дюлгеров – старши експерт в отдел „Информационни технологии” на прокуратурата на Република България, както и Марияна Лилова- официален представител на България в Евроджъст.

През 2008 г. Висшият съдебен съвет за първи път стана бенефициент по Оперативна програма „Административен капацитет” /ОПАК/ **като спечели два проекта.**Единият проект - „Компетентни и мотивирани магистрати и съдебни служители” е по под-приоритет 2.4. „Компетентна съдебна система и ефективно управление на човешките ресурси” на ОПАК. Проектът се изпълнява съвместно с двама партньори – Върховен касационен съд и Върховен административен съд, и е с продължителност 12 месеца. Проектът включва 3 (три) основни компонента: Управление на човешките ресурси, Обучение на магистрати и съдебни служители и Обучение на магистрати от ВАС във връзка с прилагането на Закона за обществените поръчки. По този проект бяха открити и стартираха две процедури за възлагане на обществени поръчки с предмет: 1. „Обучение на магистрати и съдебни служители” и 2. „Консултантски услуги свързани с управлението на човешките ресурси, създаване и внедряване на информационна система за управление на човешките ресурси в съдебната власт”

Вторият проект е „Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие” е по под-приоритет 3.3 „Подобряване на обслужването от страна на органите на съдебната власт чрез развитие на информационните технологии” на ОПАК. Основните компоненти на този проект са: Подготовка на нормативната уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система; Обновяване на системите за управление на съдебните дела и създаване на портал със съдените актове и Създаване на специализиран софтуер за мониторинг и контрол на дейността на вещите лица. По този проект бяха открити и стартираха три процедури за възлагане на обществени поръчки с предмет: 1. „Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система”, 2. „Създаване на специализиран софтуер за мониторинг и контрол на дейността на вещите лица, внедряване и обучение” и 3. „Обновяване на системите за управление на съдебните дела, създаване на централен уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове, внедряване и обучение”.

И двата проекта стартираха на 3.11.2008г. и приключиха съответно на 3.11.2009г- проект „Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие” и на 3.12.2009 г. –проект „Компетентни и мотивирани магистрати и съдебни служители”.

През 2009 г. Комисия „Международно правно сътрудничество” разработи и кандидатства за участие с **нов проект** в рамките на ОПАК – **Ефективност, отчетност и координация в съдебната власт**. Проектът стартира на 23.07.2009 г. и негов ръководител е Георги Гатев – член на комисия „Международно правно сътрудничество”.

През изминалата година членовете на комисията и на Висшия съдебен съвет работиха активно и в рамките на сътрудничеството с **Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела**, на която Република България е държава членка след присъединяването си към Европейския съюз.

Конкретните дейности, свързани с мрежата са изготвянето на **19 информационни брошури**, които да включват информация относно различните отрасли на националното законодателство, като основна част да обхващат процедурите за завеждане на дела пред съдилищата и за получаване на правна помощ. На националното лице за контакт Вероника Николова-съдия в СГС, беше предоставен актуален списък с адресите на българските съдилища и пощенските им кодове, който бъде изпратен на администрацията на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела за поместване информацията на Европейския съдебен атлас. На интернет страницата на ВСС бяха публикувани имената, електронните адреси и телефони на националното лице за контакт и на членовете на мрежата, като по този начин магистратите в страната са информирани към кого могат да се обръщат за съдействие. Беше определен и ред, по който националното лице за контакт да предлага за в бъдеще на съвета за одобрение отговорите на въпросниците, които изготвя.

На 05.12.2008 г. чрез националното лице за контакт г-жа Вероника Николова е изпратена покана за участие в съвместно организираната от Европейската комисия и Хагската конференция по международно частно право конференция на тема: „Пряка съдебна комуникация в областта на семейното право и развитие на съдебните мрежи” на 15 и 16 януари 2009 г. в Брюксел. От г-жа Николова е представено за сведение и писмо от секретаря на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, съдържащо датите на срещите на националните лица за контакт на Европейската мрежа, предвидени за 2009 г. На 28.01.2009 г. от страна на Комисия „Международно

правно сътрудничество” при ВСС е направено предложение за командироване на магистрати и представители на ВСС за участие в 26 –та среща на националните лица за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела за периода 23-25 февруари 2009 г. в Брюксел. С решение на ВСС, взето на заседанието на Висшия съдебен съвет, проведено на 28 януари 2009 г. за участие в 26-та среща са командировани: **Вероника Николова** – съдия в СГС и национално лице за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела; Дочка Върбева – съдия в Апелативен съд-гр.Пловдив и член на Вътрешната съдебна мрежа.

На 12.05.2009 г. от страна на председателя на Софийски градски съд – г-н Св. Михайлов е изпратена покана за участие в 27 –та среща на националните лица за контакт на Европейската мрежа по граждански и търговски дела на 08.06.2009 г. На 20.05.2009 г. По предложение на Комисия „Международно правно сътрудничество”, с решение на ВСС, взето на заседанието на Висшия съдебен съвет, проведено на 20 май 2009 г. за участие в 27-та среща на националните лица за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, в гр. Прага, за периода 7-9 юни 2009 г. са командировани: г-н Иван Димов - член на Висшия съдебен съвет и председател на комисия „Международно правно сътрудничество”; г-н Георги Гатев - член на Висшия съдебен съвет и на комисия „Международно правно сътрудничество - г-жа Вероника Николова - съдия в Софийски градски съд и национално лице за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела.

На 20.11.2009 г. от страна на г-жа Вероника Николова е изпратена покана за участие в Осмата годишна среща на членовете на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела в гр. Хага на 14 и 15 декември 2009 г. с основни теми на дискусията практическите проблеми при приложението на Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на процедура за Европейска заповед за плащане, Регламент (ЕО) № 805/2004 на Европейския парламент и на Съвета за въвеждане на европейско изпълнително основание при безспорни вземания и Регламент (ЕО) № 1206/2001 на Съвета относно сътрудничеството между съдилищата на държавите-членки при събирането на доказателства по граждански и търговски дела. На тази среща беше командирована за участие от ВСС Цветанка Табанджова.

ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯ „ДИСЦИПЛИНАРНИ ПРОИЗВОДСТВА”

Дисциплинарните производства, образувани **през 2009г. са 83броя**, от които 55 дела са срещу съдии, 22 – срещу прокурори и 6 срещу следователи.

Видно от сравнителната информация за предходни години, през 2009 година броят на образуваните дисциплинарни производства е най-голям – същите са се увеличили с почти три пъти.

През 2004 г. във Висшия съдебен съвет са образувани 18 дисциплинарни производства, през 2005г . 28 бр. дисциплинарни производства, през 2006 г 14 дисциплинарни производства. До 03.10.2007 г. във Висшия съдебен съвет са образувани 10 дисциплинарни производства

Общия брой на образуваните дисциплинарни производства за периода на предния състав на ВСС - 2004-03.10.2007 – 70 /седемдесет/ броя.

Период от 03.10.2007 г./след създаването на постоянно действащ ВСС/ – до 31.12.2009 г.:

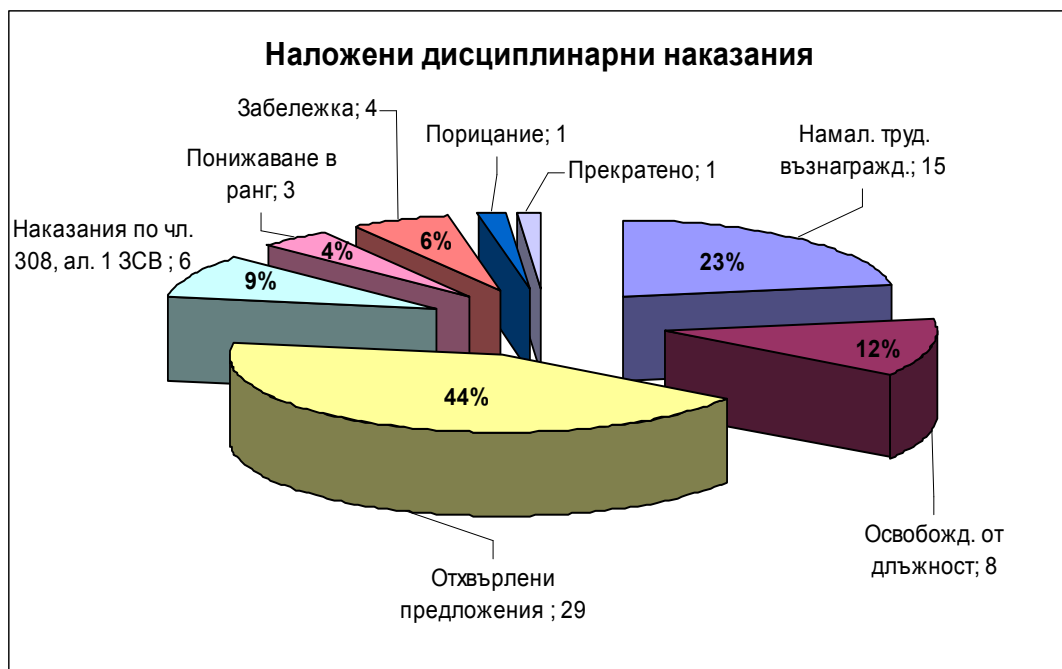
От 03.10.2007 г. до края на 2007 г. във Висшия съдебен съвет са образувани 7 дисциплинарни производства През 2008 г. във Висшия съдебен съвет са образувани 35 дисциплинарни производства, **през 2009г. са 83броя.**

Основанията за налагане на дисциплинарни наказания съобразно внесените във ВСС предложения според вносителите са за извършени нарушения от магистрати, свързани с неизпълнение и/или забавяне изпълнението на служебните задължения и действия, противоречащи на професионалната етика и/или уронване престижа на съдебната власт. Зачестиха случаите, в които вносителите правят предложения за образуване на дисциплинарни производства и налагане на дисциплинарни наказания за нарушения на Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

Приключените дисциплинарни производства по чл. 316 от ЗСВ през отчетния период са общо 68 броя, образувани и през предходни периоди, като ВСС се е произнесъл по тях както следва:

- наложено наказание „намаляване на трудовото възнаграждение” – 15 дисциплинарни производства
- наложено наказание „дисциплинарно освобождаване от длъжност” – 8 дисциплинарни производства

- отхвърлени предложения за налагане на дисциплинарно наказание - 29 дисциплинарни производства
- отхвърлени предложения за налагане на дисциплинарно наказание и изпратени преписките на административните ръководители за налагане на наказания по чл. 308, ал. 1 ЗСВ - 6 дисциплинарни производства
- прекратени – 1 дисциплинарно производство
- наложено наказание „понижаване в ранг” - 3 дисциплинарни производства
- наложено наказание „забележка” - 4 дисциплинарни производства
- наложено наказание „порицание” - 1 дисциплинарно производство
- наложено наказание „намал. труд. възнаград.” - 15 дисциплинарни производства
- наложено наказание „освобожд. от длъжност.” - 8 дисциплинарни производства

От наложените наказания 13 броя са за нарушаване на Етичния кодекс или престижа на съдебната власт.

През 2009 г дисциплинарно наказание “Дисциплинарно освобождаване от длъжност” е наложено на 8 магистрати.

Наложеният дисциплинарни наказания по чл. 308, ал. 2, т.1 и т. 2 от ЗСВ и заповеди за обръщане на внимание от административните ръководители през отчетния период са: 37 заповеди за налагане на наказания “забележка” и “порицание”. От тях ВСС е потвърдил 7 наложени наказания “порицание” и 18 наложени наказания “забележка”. ВСС е преобразувал едно наложено наказание „забележка” и едно наложено наказание „порицание” в дисциплинарни производства по общия ред, изменил е 4 наложени наказания „порицание” в „забележка” и е отменил 5 наложени наказания „забележка” и 1 наложено наказание „порицание”.

Заповедите на административни ръководители за обръщане на внимание на провинили се магистрати са 56 бр.

Във връзка с предоставената законодателна възможност в чл. 326 от ЗСВ във Висшия съдебен съвет са постъпили и 3 предложения за предсрочно заличаване на наложени дисциплинарни наказания „намаляване на основното трудово възнаграждение. Две от предложенията са уважени, а едно е отхвърлено.

ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯ ПО ПРЕДОТВРЯВАНЕ И РАЗКРИВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ /ЗПРКИ/

В указания със Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси срок всички съдии, прокурори и следователи като лица, заемащи публична длъжност, са декларирали пред ВСС като орган по назначаването, наличието или отсъствието на обстоятелства, които биха довели до възникване на конфликт на интереси, чрез подаване на декларации за частен интерес. След създадената и с помощта на Комисията по информационни технологии на ВСС организация чрез създаване на декларациите в електронен вид, от магистратите в страната **са постъпили 4 437 бр. лично попълнени декларации** по смисъла на този закон. Настъпили промени в декларираните по горния ред обстоятелства са декларирали 176 магистрати, като промените касаят предимно поемане или погасяване на задължения към кредитни и финансови институции на стойност над 5 000 лв. и наличие на свързани лица по смисъла на § 1 от Допълнителната разпоредба на ЗПРКИ.

За недопускане на нарушения на ЗПРКИ от страна на съдиите, прокурорите и следователи комисията своевременно е изготвяла указания, утвърждавани от ВСС, като тези указания са сведени до знанието на всички магистрати.

В резултат на създадената от комисията и ВСС организация за изпълнение на разпоредбите на ЗПРКИ всички магистрати са подали съответните декларации, които са докладвани на комисията и са обявени на интернет страницата на ВСС като орган по назначаването при спазване на Закона за защита на личните данни.

От направените проверки по постъпилите във ВСС 12 сигнала, съдържащи твърдения за несъвместимост или наличие на конфликт на интереси по отношение на магистрати, в нито един от случаите не се установи конфликт на интереси. От изложеното в сигналите може да се направи извода, че сигнали се подават предимно от страни по дела срещу магистрати, които разглеждат техни спорове.

От изложеното в отчета може да се направи извода, че в резултат на работата на комисията през отчетния период са създадени необходимите предпоставки съдиите, прокурорите и следователите в органите на съдебната власт да изпълняват своевременно и правилно задълженията си за деклариране на несъвместимост и частни интереси съгласно Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

Задълженията си по този закон са изпълнили и членовете на ВСС.

КОМИСИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГРАФИКА ЗА НЕОТЛОЖНИТЕ МЕРКИ И ДЕЙСТВИЯ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО И ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ, ДОПЪЛВАЩИ ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА НАПРЕДЪКА В ОБЛАСТТА НА СЪДЕБНАТА РЕФОРМА, БОРБАТА С КОРУПЦИЯТА И ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

Още с Решение №35 от 31 юли 2008 година ВСС създаде Работна група във връзка с изпълнение на препоръките, залегнали в доклада на Европейската комисия, в която участие вземат: Председателите на Върховния касационен съд, Върховния административен съд и Главния прокурор на Република България; Председателите на всички постоянни комисии към ВСС; Главният инспектор на Инспектората към ВСС; Директорът на Националния институт по правосъдие.

Работната група се председателства от проф. Анелия Мингова, представляващ ВСС.

С оглед подобряване на работата на ВСС и поради повишените изисквания към тази Работна група съгласно Правилника за организацията и дейността на ВСС, с Решение № 4 от 28 януари 2009г. Работната група придоби статут на Комисия по чл.18, ал.1 от Правилника.

От самото начало на създаването на Работната група се провеждат заседания всеки понеделник, което беше възприето като стил на работа и от Комисията. На заседанията се **обсъжда Графика, допълващ плана за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа и касае работата и мерките, за които са отговорни ВСС, ИВСС, Националния институт по правосъдие.** Бихме искали до подчертаем, че добрата организация и правилното разпределение на задачите в този период доведоха до стриктно спазване на сроковете, фиксирани в Графика, което от своя страна допринесе за реалистичната оценка на ЕК в последния технически доклад относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка. След обстояйни анализи и дискусии, по предложение на Работната група през 2008 година, ВСС със свое решение прие Мерки за усъвършенстване организацията на работата в съдилищата и прокуратурата по делата от особен обществен интерес. Чрез сайта на ВСС тези Мерки станаха достояние на съдебната система и на цялото общество. ВСС като висш орган на съдебната система у нас, си дава ясна сметка, че една от най-важните задачи е да се преодолее бавното правораздаване, да се намали до минимум

отлагането на делата, да се преодолеят в тази насока обективните и субективните фактори. Всички усилия през миналата година бяха насочени към получаване на точна и обективна картина за движението на делата и за причините за забавянето им. По предложение на Комисията **ВСС прие на 8 октомври 2008г. Указания за организацията на работата в съдилищата и прокуратурата по делата от особен обществен интерес.** Тези Решения бяха дискутирани на проведените Регионални заседания на ВСС по апелативни райони. **Беше създадена Работна група, с председател Пламен Стоилов, член на ВСС, която обобщи резултатите от проведените регионални съвещания, както и постъпващата ежемесечна информация във ВСС от административните ръководители по изпълнението на възложените Мерки.**

През този период от време се активира и работата на ВСС по дисциплинарните производства, ежемесечен отчет на причините и видовете наложени наказания се обсъжда всеки последен понеделник от месеца, а Анализите могат да се видят на страницата на ВСС. По този начин се осигурява пълна и точна информация както за медиите, така и за обществото.

Гарантирането на прозрачността и укрепването на професионализма и отчетността на съдебната система се гарантира и чрез публикуването на докладите на Комисията за борба с корупцията и професионална етика. Председателят на тази комисия постави на обсъждане в Работната група единните етични правила, след като бяха получени становищата на неправителствените организации от Гражданския съвет към комисията, както и от обсъждания на общи събрания, или индивидуални становища на магистрати. В резултат на усилията Етичния кодекс е напълно готов и се очаква да стане факт за съдебната система след промени в Закона за съдебната власт. Междувременно по предложение на тази комисия бяха констатирани случаи на противоречива съдебна практика и се предприеха стъпки за преодоляването чрез приемането на тълкувателните решения или тълкувателни постановления.

През 2009г. се синхронизира работата между ВСС и ИВСС, като по предложение на работната група представител на Инспектората присъства на заседанията на Комисията по дисциплинарни производства и участва в обсъжданията за изразяване становища по дисциплинарни преписки, без право на глас. Редовно на заседанията в Работната група се докладват резултати от проверките на Инспектората на ВСС, като бихме искали да подчертаем, че на базата на данните от проверките беше

извършен анализ на типичните дисциплинарни нарушения, извършвани от съдии, прокурори и следователи, причините и условията за извършване на нарушенията.

Както вече отбелязахме, след излизането на Междинния доклад на Европейската комисия относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка, тази работна група поради значимостта на действията беше трансформирана в Комисия по изпълнението на Графика, допълващ Плана за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа. И през 2009 година продължават ежеседмичните заседания, на които детайлно се следи изпълнението на Графика, в изготвянето на който активно участва тази комисия. Целта е да се синхронизират действията и да се проследят поставените цели през всички етапи – от събирането на данни, през набелязване на мерки до решаването на проблема. Убедени сме, че само чрез добро взаимодействие на всички отговорни институции ще можем да реализираме конкретно набелязаните дейности, чрез което да се покаже непоклатимата воля на ВСС, че с общи усилия можем да се справим с установените от Комисията недостатъци в реформата на съдебната система. Комисията ще насочи усилията си към подпомагане работата на ВСС, така че да бъде ясно на цялото общество, на европейските ни партньори, “че е налице системна и необратима промяна...”.

В началото на 2009 година Комисията обсъди цялостен анализ на факторите, водещи до забавяне на делата с висок обществен интерес, самият доклад също може да се види на сайта на ВСС. След публични дебати в съдебната система и с неправителствени организации, които участват в Гражданския съвет към ВСС, комисията на свое заседание дискутира процедурата за избор на административни ръководители в съдебната система. С приемането на тези документи с решения на ВСС, на практика са изпълнени всички заложи дейности в Графика, допълващ Плана за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност за периода януари – февруари 2009г.

ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯТА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА МЕРКИТЕ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА РАБОТАТА ПО ДЕЛАТА С ОСОБЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС /КИМОРДОИ/ В ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Делата с висок обществен интерес, наблюдавани от КИМОРДООИ са организирани в 2 списъка. Първият е съставен от дела, наблюдавани от ЕК, които през 2009 г. бяха 13 на брой. Вторият се прави въз основа на подадена информация от административните ръководители на съдилищата в страната и от ежеседмичните справки за публикациите по дела в централния и местния печат, изготвяни от пресцентъра на ВСС. Списък №2 се актуализира периодично като се отбелязват приключилите с присъда дела и се добавят нови. И по двата списъка се отбелязват, следят и анализират броя на заседанията и причините за отлаганията за всяко едно конкретно дело.

От 13-те дела, наблюдавани от ЕК с през 2009 г. са проверени 11бр., с присъда са приключили 7бр.

Общият брой на наблюдаваните дела по Списък 2 през 2009 г. е 248 бр. Приключени с присъда са 154 дела. Процентът на приключените спрямо наблюдаваните дела е 62%.

През 2009 г. по решения на КИМОРДООИ **бяха извършени проверки по движението на 15 дела с висок обществен интерес.** С писма бяха изискани над 20 справки за движението на наблюдавани от Комисията дела от особен обществен интерес. Въз основа на анализите на извършените проверки и получените справки през февруари 2009 г. КИМОРДООИ представи пред ВСС Доклад за факторите, водещи до забавянето на делата с предложения за организационни мерки и законодателни промени за преодоляването им.

В отчетния си доклад пред ВСС Комисията очерта пет основни причини за забавяне на наказателните дела, а именно: Злоупотреби с правото на защита, проблеми с призоваването, такива с експертните и вещите лица, както и проблеми при взаимодействието между съда и държавните органи и проблеми, касаещи слабости в дейността на разследващите органи в досъдебното производство и на съда, които водят до неоправдано забавяне хода на делата.

В резултат на направените констатации и изводи КИМОРДООИ предложи на Висшия съдебен съвет конкретни мерки от законодателен и организационен характер за

преодоляване на негативните фактори, водещи до неоправдано забавяне на хода на наказателните дела.

По предложение на Комисията по изпълнение на мерките по организацията на работата по делата с особен обществен интерес (КИМОРДООИ) през м. декември 2008 г. ВСС с решение задължи административните ръководители в апелативните райони да провеждат съвместни съвещания на съд, прокуратура и органите на досъдебното производство с участие на адвокати. Една година по-късно административните ръководители на апелативните съдилища и апелативните прокуратури представиха своите анализи, в които бе отчетено, че съвместни съвещания между представители на съда, прокуратурата и органите на досъдебното производство се провеждат редовно, както на апелативно, така и на окръжно ниво.

В заключение въз основа на работата си през отчетния период КИМОРДООИ направи следните изводи за промени в динамиката на наказателното производство през 2009 г.

Заседанията се насрочват ритмично през кратки периоди от време – не повече от един месец. Определят се резервни дати.

Председателите на състави определят запасни съдии и запасни съдебни заседатели с оглед да се избегне затормозяването на процеса не само по отношение на делата с висок обществен интерес, но и по отношение на всички наказателни производства.

След дадени указания от ВСС председателите на състави започнаха да изискват стриктно спазване на чл. 18 (т. 2) от Наредбата за медицинската експертиза на работоспособността, гласящ: “При определен домашен амбулаторен или свободен режим осигуреният е длъжен да се явява пред разследващите органи и пред органите на съдебната власт през периода на разрешения отпуск поради временна неработоспособност, освен ако в графа «бележки» на болничния лист изрично е отбелязано, че заболяването на лицето не позволява явяването му пред разследващите органи и пред органите на съдебната власт.». По този въпрос сме изискали и получили данни от всички окръжни съдилища с конкретни цифри.

Председателите на състави прилагат все по-стриктно възможностите, дадени от закона, за налагане на санкции на нередовните страни в процеса, станали причина за отлагане на делата.

Председателите на състави предприемат по-твърда наказателна политика в рамките на закона като все по-често отхвърлят необоснованите искания на страните за събиране на нови доказателства.

В резултат на стриктното изпълнение на решението на ВСС за провеждане на съвместни заседания на съд, прокуратура и органите на досъдебното производство беше постигнато чувствително намаляване на броя на прекратените и върнати за доразследване наказателни производства във всички апелативни райони на страната. В сравнение със същия период на миналата година на някои места намалението е от порядъка на 3 пъти. Това довежда до съществено ускоряване на наказателните производства като цяло.

В резултат на извършени проверки по наказателни дела с висок обществен интерес КИМОРДООИ изготви доклад за основните и най-често срещани причини за отлагане на делата. В този доклад бяха направени конкретни анализи и предложения за изменение на НПК. Предложенията на Комисията бяха изпратени в Министерството на правосъдието, което има законодателна инициатива. **Най-основните и съществени насоки във философията на предложенията на Комисията са отразени като конкретни предложения от Министерството на правосъдието и са приети от Министерския съвет.**

Все по-често адвокатите се въздържат да правят необосновани искания за отлагане на делата. Остават нерешени следните проблеми:

Все още съществуват сериозни трудности по отношение на експертизата и вещите лица. КИМОРДООИ и ВСС имат конкретни идеи и предложения, но тъй като те са свързани с необходимост от парични средства, в условията на икономическа криза същите ще бъдат обсъдени и прецизно допълнени.

Съществуват трудности и организационни пропуски по отношение на института на призоваването, за което ВСС също е направил конкретни предложения, но те трябва да бъдат съгласувани с новоконституираните административни органи в държавата.

На 08.12.2009 г. с всички данни относно дейността на КИМОРДООИ бяха запознати представителите на ЕК.

Съзнавайки в пълна степен, че обществените очаквания, както и тези на европейските ни партньори, са за много по-ефективна работа на съдебната система /и в частност тази на ВСС/, обсъждайки макар и за краткия период на своята дейност критичните оценки, които получаваме и чрез медиите, намираме, че съдебната власт е работила добре и изключително динамично и през 2009 година.

Решителните дисциплинарни мерки – три пъти завишените по брой наказания в сравнение с предходните години и както и започналите /а тази година и приключили/ производства срещу магистрати – повечето от които за нарушение на професионалната етика, не успяха за съжаление да променят негативните обществени оценки за дейността на ВСС и съдебната система. Съзнавайки това, отговорностите ни трябва да нарастват следвайки очакванията.

III. Дейност на Инспектората към ВСС

Както е известно, Инспекторатът към Висшия съдебен съвет беше новосъздаден орган в Република България по силата на последното /четвърто/ изменение на Конституцията от 06.02.2007 г. Общите положения за дейността на Инспектората и рамките на неговите правомощия са регламентирани в чл. 132а от Основния закон и глава трета от Закона за съдебната власт. Осъществяването на функциите на Инспектората се урежда в Правилника за организация на дейността на ИВСС и за дейността на администрацията и експертите (нов, приет през 2009 година от Инспектората на основание чл. 55, ал.5 от Закона за съдебната власт и обнародван в ДВ бр. 63/2009 г.).

В годишната програма на ИВСС е заложено извършването на планови проверки, които включват комплексни проверки на цялостната дейност съответните органи на съдебната власт, тематични и контролни проверки. Програмата планира извършването и на други дейности, в рамките на правомощията на Инспектората, определени от Закона за съдебната власт.

Планови комплексни проверки

В изпълнение на годишната си програма за 2009 г. Инспекторатът към ВСС осъществи **планови комплексни проверки**, чиито цели и обхват включват: цялостна проверка на организацията на административната дейност на съдилищата, прокуратурите и следствените органи; на организацията по образуването и движението на съдебните, прокурорските и следствените дела и приключването им в установените срокове; анализ и обобщаване на делата, които са приключени с влязъл в сила съдебен акт, както и приключените преписки и дела на прокурорите и следователите; констатиране на противоречива съдебна практика.

През първото полугодие на 2009 г. ИВСС е извършил планови комплексни проверки на съдилищата по граждански дела, на прокуратурите и следствените отдели на територията на **Варненския апелативен район**, където са проверени 27 съдебни органи.

Извършена е планова комплексна проверка по наказателни дела на Софийски районен съд, Софийски апелативен съд, както и на ОС Кюстендил, РС Кюстендил и РС Дупница.

През второто шестмесечие на 2009 г. Инспекторатът към ВСС е извършил планови комплексни проверки на съдилищата по граждански дела, прокуратурите и следствените служби на територията на **Пловдивския апелативен район**. Проверени са Апелативният съд и Апелативната прокуратура в Пловдив и 33 окръжни и районни съдилища, окръжни и районни прокуратури и окръжни следствени отдели. Извършена е и планова комплексна проверка по наказателни дела и на други 21 броя окръжни и районни съдилища.

След извършените **планови проверки по наказателни дела**, ИВСС е дал препоръки до административните ръководители на **съдилищата** за подобряване на съдопроизводствената дейност по движението на производствата– например, за подобряване на организацията по движението на делата, изготвянето и предаването на съдебните актове в срок, проучване на делата при подготовката за внасянето им в съдебно заседание, провеждане на периодични съвместни анализи на съда и прокуратурата на причините за връщане на делата за допълнително разследване и за приключване на делата с оправдателни присъди.

При **плановите проверки по граждански и търговски дела**, ИВСС е дал препоръки до административните ръководители на **съдилищата** за подобряване на съдопроизводствената дейност по движението на тези производства. Препоръките са главно в следните насоки: уеднаквяване на практиката на съдебните състави по прилагането на различните правни институти, като бързите производства, заповедните производства и обезпечителните производства; спазване на процедурите по размяна на книжа, по изготвяне на проекти за доклади и доклади със съдържание, съответстващо на чл. 146 от ГПК и спазване на сроковете, предвидени в същия закон; проучване на книжата по делото преди съдебно заседание, с оглед избягване на отмяна на ход по същество и др.

Общото при всички проверки е, че препоръките се възприемат и изпълняват, а в Инспектората постъпва обратна информация от административните ръководители. Предприемат се различни мерки за изпълнение на препоръките – издаване на заповеди, разпореждания, провеждане на общи събрания и др. Копия от издадените актове се изпращат за сведение в Инспектората към ВСС. В случаите, когато е препоръчано да се ангажира дисциплинарна отговорност на магистрат за допуснати от него дисциплинарни нарушения, съответният административен ръководител започва дисциплинарно производство.

Тематични проверки

Извършените тематични проверки съдействат за обобщаване и анализиране на данните по образуването и движението на определена група дела и по прилагането на конкретни правни норми в регионален или национален мащаб. Те позволяват да се извърши сравнителен анализ за правоприлагането и администрирането на правораздаването в различните съдебни райони.

Тематичните проверки, които се извършват от Инспектората са:

Тематични проверки, извършени въз основа на годишната програма на ИВСС. През изминалата 2009 г. са извършени **5 планови тематични проверки:**

- Тематична проверка по образуването, движението и приключването на делата във ВАС по чл. 38 от Закона за държавната собственост за 2008г и 2009г. с оглед установените нереално завишени оценки на вещите лица (оценители) на недвижимите имоти при отчуждаването им за държавни и обществени нужди.

Констатациите от проверката препоръчват да се търси нов законодателен подход към този вид правоотношения - специален закон за отчуждителните производства, нови и ясни правила и критерии за вещите лица. Налице е необходимост от нормативни механизми, които да гарантират интересите на държавата, на частния интерес и да формират еднакъв и справедлив краен резултат от съдебните спорове. По определени дела се констатира нееднаква и противоречива съдебна практика.

- Тематична проверка по образуването, движението и приключването на делата по глава III, чл. 27 от Закона за общинската собственост. Проверката е осъществена в районите на **Административен съд – Варна и Административен съд – Пловдив** - дела с голям обществен интерес. И в тази проверка е повторен изводът от необходимост от нов законодателен подход при определянето на вещите лица и тяхното участие в съдебните производства, в частност в отчуждителните производства.

- Тематични проверки относно обезпечения на бъдещ иск.

През отчетния период е извършена проверка по образуването, движението и приключването на частните граждански дела за обезпечение на бъдещ иск за периода от 01.01.2007г. до 01.03.2008г. по ГПК (отм) и за периода след 01.03.2008г. при действието на новия ГПК.

Проверката е осъществена в девет съдилища, като са проверени първоинстанционните и въззивните производства от тази група дела. Констатирана е противоречива практика по прилагането на материалния и процесуалния закон.

Проверките са приключили с отправени препоръки до административните ръководители. Констатирани са дисциплинарни нарушения, извършени от 5 съдии, за които е направено предложение до ВСС за налагане на дисциплинарни наказания. Актовете с резултатите от проверката са изпратени и на председателя на ВКС, който е сигнализиран и за констатираната противоречива практика.

- Тематична проверка на делата по Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност /ЗОПДИППД/, разгледани през 2008г. в ОС - Силистра, ОС - Добрич и ОС - Пазарджик.

Установено е, че преобладават делата за налагане на обезпечителни мерки - чл. 21 и сл. ЗОПДИППД по реда на бързото производство. Малък е броят на разгледаните искиви производства за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност по реда на чл. 27 и сл. ЗОПДИППД. По тези дела е обсъждано дали е спазена процедурата на чл. 13, 15 и 27 от с.з. и доколко влязлата в сила присъда е за престъпление, визирано в чл. 3, ал. 1, т. 1-25. и наличието на материалноправните предпоставки: значителната стойност по смисъла на § 1, т. 2 от Закона и доколко е установен законен източник на доходите на проверяваните лица.

- Тематична проверка относно връщане на дела на прокурора за доразследване.

Тази проверка е извършена в органите на съдебната власт във **Великотърновския апелативен район**, за установяване на резултата от предходната проверка на делата, върнати за допълнително разследване от съдилищата в района на Окръжен съд - Велико Търново. Основният извод е, че през настоящата година броят на делата, върнати за допълнително разследване рязко е спаднал и в момента в района на Окръжен съд - Велико Търново те представляват около 4 % от общия брой на разглежданите наказателни дела. Констатира се, че е намалял и броят на делата с голяма продължителност на разглеждане и решаване. В изпълнение на препоръките, дадени от ИВСС за периода 01.01. – 25.09. 2009г. са проведени две работни съвещания между прокурори от ОП - Велико Търново, административните ръководители на РП - Велико Търново, РП - Горна Оряховица, РП - Свищов, РП - Павликени и РП -Елена, съдии от ОС - Велико Търново, завеждащия ОСЛО и главния разследващ полицай към ОД на МВР - Велико Търново.

Тематични проверки въз основа на самосезиране.

При сигнали по конкретен случай, когато в хода на извършваната проверка е потвърдена основателността на сигнала, по инициатива на проверяващия инспектор може да се разшири обхватът на проверката: тематична за дейността на съответния

магистрат по делата му за определен период, или тематична проверка на определена категория дела. По този ред са направени 3 проверки:

- Извършена е тематична проверка на делата, образувани по реда на чл. 417 ГПК (заповедно производство) за периода 01.03.2008г.- 01.10.2009г., разпределени за разглеждане от 56 с-в на СРС, относно спазване разпоредбите на чл. 411, ал. 1 и чл. 418, ал. 2, пр. 2 ГПК. **Отправена е препоръка** до председателя на СРС да се изпълнява задължението по чл. 418, ал.2, предложение второ от ГПК - за издаването на изпълнителен лист съдът да прави надлежна бележка върху представения документ и върху заповедта за изпълнение. Направен е изводът, че съдиите имат добра теоретична подготовка и издаваните от тях актове са добре мотивирани.

- Тематична проверка по образуването и движението на всички административно-наказателни дела по Указ № 904/28.12.63 г. за борба с дребното хулиганство за периода 01.01.2008г. до 17.02.2009г. е извършена след постъпил конкретен сигнал за нарушение по конкретно дело в РС-Дупница. Проверката е приключила с констатирани дисциплинарни нарушения на 12 съдии, включително и на административния ръководител на съда. За тях са внесени предложения във ВСС за налагане на дисциплинарни наказания.

- Тематична проверка е осъществена по постъпили сигнали във връзка с проблеми, свързани със съхранението, предаването и връщането на веществените доказателства по наказателни дела, както и администрирането на молби и жалби, отнасящи се до разпореждане с веществени доказателства. Инспекторатът по собствена инициатива е разширил обхвата на проверката и е извършил тематична проверка в рамките на плановете проверки в прокуратурите **във връзка с прилагането на чл.109 - чл.111 НПК**. Констатирани са нарушения: неприобщаване на веществени доказателства по съответния ред; липса на произнасяне или забавяне в произнасянето от прокурорите по молби за връщане на веществени доказателства; непълнота на постановленията за разпореждане с веществени доказателства; забавяне при администрирането на жалби срещу постановленията за отказ да се върнат веществени доказателства; неправилно разделяне на досъдебните производства по отношение принадлежността на изетите веществени доказателства; непредоставяне на досъдебното производство в цялост на съда за произнасяне по реда на чл.111 ал.3 от НПК. Инспекторатът е изпратил сигнал до главния прокурор с предложение за издаването на разпореждане (указание) до всички прокурори, с цел уеднаквяване прокурорската практика по прилагането на разпоредбите на чл.109 – чл.113 от НПК.

Тематични проверки, извършени въз основа на предоставени статистически данни

В изпълнение на задължението си по чл. 93, ал. 1, т. 3 от ЗСВ всички председатели на административните съдилища в страната в края на всяко шестмесечие подготвят и предоставят **обобщена информация** за образуването, движението и приключването на делата, както и за окончателно отменените актове от по-горните инстанции.

При анализа на получените обобщени информации за първото шестмесечие на 2009 година е констатирано, че в някои административни съдилища - София област, Бургас, Варна, Велико Търново и Пловдив приблизително една трета от свършените дела са приключвали над тримесечния срок.

В резултат от тази форма на наблюдение и проверка, в административните съдилища в София- област, Бургас и Пловдив. В Пловдив са проведени общи събрания на съдиите и са обсъдени причините, довели до забавено производство по административните дела. Определени са конкретни мерки. Административните ръководители са изпратили до ИВСС аналитични писмени становища по проблемите за движението и приключването на административните дела, като са посочили причините за тяхното създаване и предприетите действия за преодоляването им

При оценяването на значението на тематичните проверки, следва да се има предвид, че резултатите от тях показват комплексното приложение на всички основни функции на Инспектората - ангажиране на дисциплинарна отговорност, препоръки до административните ръководители, установяване на противоречива съдебна практика, сигнали до други органи на съдебната власт.

Контролни проверки

Целта на извършване на този вид проверки е да се установи дали се изпълняват препоръките, дадени с актовете от първоначалните проверки, подобрена ли е организацията на работата в резултат на предприетите мерки и отстранени ли са констатираните при предходните проверки на ИВСС пропуски и нарушения.

През 2009 г. Инспекторатът е извършил 4 контролни проверки.

- Контролна проверка за изпълнение на дадените указания от ИВСС на **РС гр.Русе** при извършената комплексна планова проверка по граждански дела през 2008г. Констатира се, че ефективността на работата на съда се е подобрила с около 20% вследствие на предприетите от административния ръководител мерки за изпълнение на дадените от Инспектората препоръки. Преодоляна е забавата при изготвянето на

обявените решения. За стриктно изпълнение на препоръките административният ръководител на РС-Русе е предложен от ИВСС за поощрение.

- Контролни проверки в РС – Павликени и РС - Свищов, които показват частично изпълнение на дадените препоръки. Констатирано е, че в РС - Павликени не е изпълнена препоръката за по-задълбочено предварително проучване на делата преди разглеждането им в открито съдебно заседание, с цел преодоляване основанията за последващо отменяне хода по същество на делото, както и на препоръката относно спазване на срока при постановяване на съдебните актове.

- Контролна проверка за изпълнение на дадените указания от ИВСС на **РП - Разлог** при извършената комплексна планова проверка през 2008 г. Констатирано е, че е постигнат положителен ефект, с оглед подобряване на срочността при решаване на преписките и делата с въвеждането на електронни таблици. Въведена е практика на всеки два месеца да се извършва анализ на спрените досъдебни производства от всеки от прокурорите и да се съставя конкретен план за работа. Констатирана е тенденция на намаляване на броя на постановените оправдателни присъди през 2009 г., в сравнение с броя им през 2008 г. С акта от контролната проверка са дадени и нови препоръки.

- Контролна проверка за изпълнение на дадените указания от ИВСС на **СГС, Административно отделение**, при извършената комплексна планова проверка през 2008 г. Проверката отчита минимален напредък в дейността на отделението, изразяващ се в: съкращаване на периодите, през които се насрочват съдебните заседания, по-честото прилагане на разпоредбата на чл. 405 от ЗСВ, намаляване на броя на съставите в отделението и определяне на техните постоянни членове. По част от делата се констатира подобряване на работата по връчване на призовките и книгата. Все още са висящи голям брой дела, образувани в предходни години. Процентът на приключилите дела за периода не може да бъде отчетен като значителен напредък в дейността на отделението. На основание констатациите, към председателя на СГС са отправени конкретни препоръки за преодоляването на проблемите в дейността на Административното отделение на СГС.

Инцидентни проверки (след самосезиране, по предложение на ВСС и др.)

Разпоредбата на чл. 132а, ал. 7 от Конституцията на Република България предвижда възможността ИВСС да действа служебно. Основания за самосезиране на Инспектората са действия и изявления на представители на държавни и съдебни органи и организации, публикации в печата и други медии, както и инициативи на граждани, имащи критично отношение към дейността на органите на съдебната власт.

През отчетния период са извършени 3 инцидентни проверки:

- По ВНОХД № 156/08 г. (делото Борилски) по описа на АС - Велико Търново е извършена проверка на място по образуването и движението на делото.

Въпреки наличието на обективни причини за забавянето на сроковете по движението на делото, е отчетено неефективно използване от страна на съда на механизмите, предвидени в НПК за дисциплиниране на процесуалното поведение на свидетелите и е посочено, че съдът не е положил достатъчно усилия, за да организира и проведе процеса отговорно и компетентно.

- По повод публикация във в. Труд, бр. 289/22.10.09 г., относно забавяне на уведомяване на КУИПП от страна на СГП, за започнало наказателно производство е извършена проверка в СГП. Установено е, че действително е налице четиримесечно забавяне от страна на СГП от изпращането на уведомлението до получаването му в КУИППД. Направени са препоръки да не се допускат подобни случаи на некоректно адресирана изходяща кореспонденция. В този смисъл е издадена и заповед на градския прокурор за подобряване отчета при движението на материалите в отделните деловодства в СГП.

- По повод публикация във в. „Труд“ със заглавие „Съдебна комедия. Инспекторатът гледа ли?“ е извършено предварително проучване по изнесените в статията данни. Установено е, че във връзка с нарушения на съдебен служител е образувано дисциплинарно производство, за недокладване в срок на получени съдебни книжа. За това обстоятелство ИВСС е уведомил журналистката Анна Заркова.

Проверки по дела, съгласно приетия от Висшия съдебен съвет Механизъм за контрол и отчетност на движението на дела от особен обществен интерес.

Съгласно приетия от ВСС Механизъм за контрол и отчетност на движението на дела от особен обществен интерес, тази група дела основно бе проверявана от ВСС. Инспекторатът към ВСС продължи започнатата проверка и наблюдение по част от тези дела, като по собствена инициатива включи няколко нови дела. Инспекторатът към ВСС изпрати до Министерството на правосъдието подробна информация във връзка с образуването и движението на част от делата с особен обществен интерес, наблюдавани и от Европейската комисия.

Проверки по сигнали

Общият брой на постъпилите сигнали в ИВСС през 2009г. е **1 949**, което е с **305 бр. повече** от постъпилите през 2008г.

От тях са решени **1 812** и са останали неприключени 137, по които все още се извършва предварително проучване.

Със становища е отговорено на 1466 сигнала и 146 сигнала са изпратени на съответните компетентни органи. Работата по част от сигналите е приключила с изготвяне на 200 бр. актове, след извършена проверка, възложена със заповед на главния инспектор на ИВСС.

В Инспектората към ВСС за отчетния период са постъпили до главния инспектор 138 възражения срещу изготвени становища по сигнали, на които е отговорено.

В ИВСС освен от граждани постъпват и сигнали, подадени от администрацията на Президента на Република България, Постоянното представителство на Европейската комисия в Република България, председатели на комисии в Народното събрание, магистрати и др.

Съпоставянето на статистическите данни за периода януари – декември 2008г. с тези от януари - декември 2009г. в частта относно извършените проверки на Инспектората към ВСС по сигнали на граждани, юридически лица и държавни органи показва **тенденция на увеличаване на броя им.**

Увеличеният брой сигнали през отчетната година говори за повишеното доверие към Инспектората, както и за трайното му обществено легитимиране.

Констатации за дейността на проверените съдебни органи.

В изпълнение на задачите на ИВСС да анализира и обобщава дейността на проверените органи на съдебната власт, при извършените проверки се констатираха положителни и негативни практики, свързани с работата на следствените служби, прокуратурата и съдилищата, отразени детайлно в изложението на отчетния доклад. Обобщеният извод е, че се отчита подобряване на организацията на дейността на проверяваните органи, което следва да се адмира. Констатира се например, че навсякъде е въведен случайният принцип на възлагането на производствата, делата се образуват в деня на постъпването им или на следващия ден, административните ръководители следят за спазването на сроковете по движението и за насрочването, изготвят се анализи по проблемни въпроси, наблюдава се трайна тенденция за намаляване на броя на върнатите за доразследване наказателни дела, деловодните

книги и електронната деловодна система се водят редовно и акуратно, отразяват са всички съдопроизводствени действия, изискват се ежемесечни справки от административните ръководители за неизготвени съдебни актове и определяне на срокове за постановяването им, изготвят се ежемесечни справки за брой заседания по всяко конкретно дело за всеки състав (примерите са изброени неизчерпателно).

Същевременно се констатират и негативни практики.

В някои прокуратури не се осъществява достатъчен контрол спрямо разследващите органи и се допуска разследването да се извършва извън установените процесуални срокове, което води до опорочаване на процесуално следствените действия. Не са редки случаите, в които се иска удължаване на срока дори от главния прокурор, без да са налице условията на чл.234, ал. 3 от НПК. Често не се дават конкретни и изчерпателни указания по досъдебните производства и не се осъществява пълноценно функцията по ръководство и надзор. В някои съдилища е установена неоправдана продължителност на процеса по наказателните дела от административен характер и разглеждане на делата от този вид в повече от две или три заседания. Не се спазват стриктно разпоредбите относно приема на постъпилите в съда веществени доказателства, като например съставянето на приемо-предавателен протокол. Забавя се връчването на съобщения до страните, за изготвянето на мотивите към присъдата и др.

При разглеждането на граждански дела се установи разнопосочна практика на съдебните състави по прилагането на действащия ГПК по отношение на различните правни институти - бързите производства, заповедните производства и обезпечителните производства. Среща се несвоевременно постановяване на размяна на книжа по чл.131 от ГПК, което забавя съдопроизводството, или липса на подготовка на делата в закрити заседания, в съответствие с разпоредбите на чл. 140, съответно чл. 267 за въззивните производства от ГПК. Често делата не се проучват преди съдебните заседания, което води до постановяване на определение за отмяна на хода по същество и до забавяне на производството. По обезпечителни производства част от съдиите, въпреки липсата на писмени доказателства, не са определяли парична гаранция, определяли са срок много по-дълъг от 1 месец за предявяване на бъдещия иск, обезпечавали са бъдещия иск със заповест, без да посочат размера. Тези негативни примери също са неизчерпателно изброени.

За констатираните нарушения Инспекторатът е дал указания и препоръки на административните ръководители. В повечето от случаите проверяващите инспектори предоставят на административните ръководители да преценят начина и механизма, по

който ще изпълнят дадените препоръки. От анализа на постъпилите отговори на административните ръководители може да се направи обобщение, че прилаганите методи са: издаване на заповеди, разпореждания, провеждане на общи събрания, дискусии, въвеждане на нови форми на отчетност и анализ.

Сигнали по чл. 54, ал. 1, т. 4 от ЗСВ до компетентните органи за отправяне на искания за приемане на тълкувателни решения или тълкувателни постановления.

През 2009г. Инспекторатът е изготвил и изпратил 5 такива сигнала до компетентните органи.

1. До Председателя на ВКС, който да прецени основанията за упражняване на правомощията си по чл. 114, ал. 1, т. 3 от ЗСВ, във връзка с констатирано противоречие на съдилищата по отношение на съществени процесуални въпроси **по заповедното производство** относно прилагането на общата разпоредба на чл. 101 от ГПК.

2. В акта с резултати от извършената **тематична проверка** по образуването, движението и приключването на делата във ВАС по чл. 38 от Закона за държавната собственост за 2008 г. и 2009 г. е констатирана противоречива съдебна практика, при която съдебните състави приемат различни становища, отнасящи се до законосъобразността на решенията на МС, свързани с вярното изписване на имената на собствениците на отчуждените имоти. **Председателят на ВАС е поискал незабавно приемане на тълкувателно решение** от Общото събрание на колегиите във ВАС, **Образувано е тълкувателно дело № 2 от 2010 г. на ОС на съдиите на ВАС.**

3. През 2008 г. ИВСС е изпратил сигнал до бившия министър на правосъдието г-жа Миглена Тачева, с предложение за отправяне на искане за приемане на тълкувателно решение по прилагане на разпоредбите чл. 216, ал. 1, 4 и 6, във връзка с чл. 218в от НК. Министър Тачева е изразила отрицателно становище относно необходимостта от отправяне на искане до ОСНК на ВКС за приемане на тълкувателно решение.

При извършени последващи проверки ИВСС констатира и други случаи на противоречива практика при прилагане на визираните текстове. Поради това се прецени, че не е отпаднала необходимостта от приемане на тълкувателно решение по прилагане на чл. 216, ал. 1, 4 и 6, във връзка с чл. 218в от НК не е отпаднала. На 02.11.2009 г. е изпратен сигнал до председателя на ВКС.

Инспекторатът към ВСС е уведомен от и.д. ръководител на Наказателната колегия на ВКС, че по представените материали на основание чл. 128 вр. чл. 124, ал. 1,

т. 1 ЗСВ се **подготвя проект на искане за приемане на тълкувателно решение** за отстраняване на констатираните в съдебната практика противоречия по приложението на чл.218в НК.

4. Изпратен е сигнал до председателя на **Върховния административен съд**, който да прецени основанията за упражняване на правомощията си по чл. 125 ЗСВ във връзка с констатирано противоречие при прилагането на някои разпоредби – чл. 225,ал.1, § 16, ал.1 от ПР на Закона за устройство на територията (ЗУТ)

5. По сигнал за констатирана противоречива практика по приложението на чл. 188 и чл. 189 във връзка с чл. 87 от ЗЗД, и Инспекторатът към ВСС е уведомен, че **Председателят на Върховния касационен съд е отправил искане** до общото събрание на Гражданската колегия на ВКС за **приемане на тълкувателно решение**, като е образувано тълкувателно дело № 4 от 2009г.

От сигналите на ИВСС до компетентните органи за отправяне на искане за приемане на тълкувателни решения или тълкувателни постановления са направени 2 предложения от правоимащите лица и образувани тълкувателни дела във ВКС и ВАС. По едно от предложенията се подготвя проект на искане за приемане на тълкувателно решение във ВКС. Като се има предвид изключително големия обем на подготвителната работа, свързана с осъществяването на тази функция на ИВСС, ние оценяваме високо резултатите от тази аналитична дейност, насочена към установяването на противоречива съдебна практика.

Сигнали по чл. 54, ал. 1, т. 5 от ЗСВ и препоръки – предприети мерки от административните ръководители (наложени наказания, обърнато внимание, проведени съвещания, издадени заповеди и др.)

Общият брой актове и становища с препоръки за отчетния период е 267.

В по-голям брой от актовете и становищата са давани повече от една препоръки и общият брой на препоръките, отправяни до органите на съдебна власт при всички видове проверки, извършени от ИВСС през 2009 г. са всъщност е **696**. От тях са направени препоръки: за свикване на общо събрание за обсъждане констатации от проверка на ИВСС – **75**; за отстраняване на конкретни констатирани нарушения – **192**; за обърщане на внимание за констатирани нарушения – **59**; за налагане на дисциплинарни наказания и поощрения на съдебни служители – **2**, една за наказание и една за поощрение; за подобряване на общата организация на административната дейност – **88**; за повишаване на квалификацията на магистрати и съдебни служители – **15**; за подобряване на организацията по образуването, движението и приключването на

съдебните, прокурорските и следствените дела в установените срокове – **183**; относно ежемесечен контрол върху сročността на изготвяне на съдебните актове и обвързване на резултатите с размера на допълнителното материално стимулиране – **53**; за стриктно спазване и прилагане на програмата за електронно разпределение на делата - **29**.

През 2009 г., по повод отправените препоръки, предложенията за налагане на дисциплинарни наказания и за обръщане на внимание по реда на чл. 327 от ЗСВ са постъпили общо 138 възражения. От тях главният инспектор на ИВСС е отговорил на 124. В по – голямата си част постъпилите възражения са неоснователни.

Предложения по чл. 54, ал. 1, т. 6 от ЗСВ.

Предложения за налагане на дисциплинарно наказание, отправени до ВСС

Инспекторатът към ВСС допринася за повишаване на общественото доверие в съдебната власт, като с дейността си показва, че грешките вътре в системата не остават незабелязани, а ако случаят е сериозен- ненаказани. През 2009 г. Инспекторатът към Висшия съдебен съвет е внесъл във ВСС 44 бр. предложения за дисциплинарни наказания.

Най - голям брой предложения за дисциплинарни наказания са направени в резултат на констатациите по проверки, по сигнали, подадени до Инспектората към Висшия съдебен съвет – 32 броя. Въз основа на планови и тематични проверки са направени 12 предложения. Предложенията за дисциплинарно наказание на съдии са 35, на прокурори- 6, а на следователи- 3. От тях 2 предложения са за административен ръководител на съд, 1- за административен ръководител на Следствен отдел към ОП и 2 - за заместник на административния ръководител на ОС.

Най - често предлаганото дисциплинарно наказание е за намаляване на основното трудово възнаграждение от 10 до 25 на сто за срок от 6 месеца до две години. Направени са 35 такива предложения. Дисциплинарно наказание „забележка” е предложено в 2 случая. Дисциплинарно наказание ”порицание” е направено от ИВСС в 1 случай. Дисциплинарното наказание ”понижаване в ранг или в длъжност в същия орган на съдебната власт за срок от една до 3 години” е предложено като подходяща санкция в 6 случая, а дисциплинарно освобождаване от длъжност е предложено в 4 случая.

Във всички случаи Висшият съдебен съвет е образувал дисциплинарни производства и се е произнасял по направените предложения. Той е уважил 10 предложения на Инспектората към Висшия съдебен съвет така, както са внесени; в 19 случая е приел, че дисциплинарноотговорното лице е извършило съответното

дисциплинарно нарушение, но предложеното от Инспектората към Висшия съдебен съвет наказание е прекомерно тежко и поради това е наложил по-леко наказание или е изпратил преписката на административния ръководител за налагане на по-леко наказание. В 11 случая ВСС е постановил решения, с които е отхвърлил предложенията на Инспектората към Висшия съдебен съвет, а други 4 случая са във фазата на разглеждане и по тях все още няма решение.

Съществува разлика между ИВСС и ВСС при отчитане на фактите, релевантни за предложенията за дисциплинарни наказания. Инспекторатът към ВСС отчита предложенията за дисциплинарни наказания, поставяйки акцент върху допуснатото дисциплинарно нарушение. Още повече, че съгласно Тълкувателно решение №1 от 2006г. на ВАС не е необходимо в предложението си ИВСС да сочи вида и размера на дисциплинарното наказание. ВСС отчита вида на предложеното наказание за допуснатото дисциплинарно нарушение.

С изменението на Закона за съдебната власт, обнародвано в ДВ. бр. 33 от 30. 04. 2009 г. беше предоставена възможност на Инспектората към Висшия съдебен съвет да обжалва решението на ВСС, с което той се произнася по предложение за налагане на дисциплинарно наказание, внесено от Инспектората към ВСС. През отчетния период сме обжалвали три решения на ВСС.

Опитът и практиката на Инспектората към ВСС по въпросите на дисциплинарната му практика бяха анализирани и обобщени в два доклада. Спорните въпроси бяха дискутирани на съвместна конференция, състояла се през м. април 2009г., организирана от ВСС. В резултат на състоялата се дискусия бяха синхронизирани позиции по важни въпроси на дисциплинарното производство. Считаме, че с оглед необходимостта и от усъвършенстване на нормите на ЗСВ би било добре тези дискусии да се провеждат с участието и на Министерство на правосъдието.

Предложения за налагане на дисциплинарно наказание, отправени до административните ръководители.

През 2009 г. Инспекторатът към ВСС е изготвил общо 12 предложения за налагане на дисциплинарни наказания на магистрати до административни ръководители в органи на съдебната власт. От тях на 4 магистрата са наложени дисциплинарни наказания „забележка „ или „порицание“. По едно от предложенията вместо предложеното дисциплинарно наказание по чл. 308, ал.1, т.1 и т. 2 от ЗСВ, административния ръководител е наложил дисциплинираща мярка по чл. 327 от ЗСВ – обръщане на внимание.

Сигнална функция по чл. 54, ал. 1, т. 7 от ЗСВ

През отчетния период ИВСС е отправил 8 сигнала и предложения до различни компетентни органи: административни ръководители на органи на съдебната власт, включително до главния прокурор, до министъра на правосъдието, до председатели на адвокатски колегии.

Предложения за поощрения на магистрати, направени от ИВСС по реда на чл. 304, ал. 2, вр. ал. 1 от ЗСВ - 15 бр.

За отчетния период Инспекторатът към ВСС е направил общо 15 предложения за поощрение на магистрати. От тях:

12 броя направени предложения за поощрения на съдии, а именно: Марио Стоянов- съдия в РС-Тетевен; Искра Вараджакова- административен ръководител на РС-Елена; Славка Хебова- административен ръководител на РС-Чепеларе; Величка Маринкова, Петър Гунчев и Николай Николов - съдии в Софийски районен съд; Петя Колева, Ева Пелова, Иво Хинов, Доротея Кехайова и Силвия Георгиева- съдии в Софийски градски съд; Венцислав Василев – административен ръководител на РС – Русе.

Направени са 3 броя предложения за поощрения на прокурори, а именно: – Аня Димова - административен ръководител на Апелативна прокуратура - В. Търново; Тереза Скорчева , Административен ръководител на Районна прокуратура - Харманли; Светослав Раев- административен ръководител на РП - Тутракан. Следва да се отбележи, че Главният прокурор Борис Велчев е направил предложение за поощрение на Димитър Ангелов- административен ръководител на РП - Пловдив, въз основа на доклад за извършена от ИВСС комплексна планова проверка на РП - Пловдив.

При изпълнение на законовоопределените си правомощия, Инспекторатът осъществява дейността си **във взаимодействие с други органи**. Това са Висшият съдебен съвет, Върховната касационна прокуратура, Върховния касационен съд, Върховният административен съд, Министерството на правосъдието, други министерства и органи на изпълнителната и местната власт, Народното събрание.

През 2009 година е осъществено активно **международно сътрудничество**. Проведени са редица срещи с представители на европейски институции и на държави - членки на ЕС:

- Две срещи с г-жа Мария Маркес-Пинто, съветник на министър-председателя по европейските въпроси

- с г-н Антонио Виторино, член на Борда на съветниците на министър-председателя и г-н Казимир Далмау, главен секретар на Борда на съветниците на министър-председателя.

- първа среща на инспекторите от ИВСС с Андре Рид, Генерален инспектор на съдебните служби към Министерство на правосъдието на Франция и Вероник Малбек, Заместник-генерален инспектор, с представители на посолството на Република Франция в България.

Наред с тези срещи следва да бъде отчетено участието на Инспектората в международни конференции, в срещи с представители на праворадвателните системи от Европейския съюз, експерти по туининг-проекти и по „Програма за обмен на Европейската мрежа за съдебно обучение”, организирани от Националния институт по правосъдие.

Международната дейност на Инспектората към има важно значение за запознаване с европейския модел на работата на сходните институции и пренасяне добрите практики в нашата дейност, за изграждане и утвърждаване на международния авторитет на ИВСС.

През 2009 г. Инспекторатът към ВСС разработи **проект по Оперативна програма „Административен капацитет”, приоритетна ос II „Управление на човешките ресурси”**, подприоритет 2.4. „Компетентна съдебна система и ефективно управление на човешките ресурси”. Договорът между Инспектората към ВСС, като директен бенефициент и Управляващия орган на ОПАК се сключи на 15.05.2009 г.

Дейностите по проекта ще се изпълняват в продължение на 18 месеца. Основната цел на проекта е развиването и утвърждаването на административния и функционален капацитет на Инспектората към ВСС.

Специфичните цели на проекта са свързани с подготовката на компетентни и мотивирани съдебни служители. На 23.07.2009 г. в Националния институт на правосъдието се проведе пресконференция за представяне на проекта на Инспектората към ВСС. В периода след началото на проекта през месец май до края на 2009 г. бяха осъществени дейности, свързани с анализи, обучения, практико-ориентирани и специализирани семинари. Провежда се специализирано обучение за повишаване на знанията по английски език за инспектори, експерти и служители на Инспектората.

Проведени са работни посещения в Инспектората на съдебната система на Франция и службите по инспекция на съдебната система в Испания.

Изпълнението на проекта има за цел да допринесе за осигуряване на устойчивост и изграждане на достатъчен административен капацитет на Инспектората към ВСС. За разлика от първата година от създаването си, през отчетния период ИВСС работеше изцяло в пълен състав от инспектори и експерти. Това даде възможност да се извършат всички проверки, залегнали в годишната програма, както и да се реагира своевременно чрез самосезиране по публикации в медиите и на конкретни общественозначими случаи, имащи отношение към работата на съдебната система. Благодарение на придобития опит Инспекторатът разнообрази формите на извършваните проверки, като въведе контролните проверки (последващи проверки, за проверка на изпълнението на дадените препоръки и отстраняване на констатираните пропуски и нарушения), както и тематични проверки, въз основа на анализ на обобщените отчетни информации на съдилищата.

Плановите проверки имат дисциплиниращ ефект за дейността на съдебните органи и превантивен ефект по отношение на борбата с корупцията в съдебната власт. Те имат значение за въвеждане на добри модели на администриране на органите на съдебната власт и уеднаквяване на съдебната практика. При проверките се оказва помощ на магистратите, особено в случаите на констатирана противоречива практика в един и същ съдебен орган. Отчитаме като несъмнен успех уеднаквяването на практиката по определени видове дела в някои съдилища, благодарение на аналитичната дейност на проверяващите екипи на Инспектората.

Активна и резултатна е дейността на Инспектората във връзка с правомощията му да сигнализира за отправяне на искане за приемане на тълкувателни решения или тълкувателни постановления. Тя сочи на задълбочена и отговорно свършена работа при анализирането и обобщаването на делата, които са приключили с влязъл в сила съдебен акт както и приключилите преписки и дела на прокуратурата и следствието. За тази резултатност допринасят до голяма степен тематичните проверки.

Положителните констатации при извършването на контролните проверки са сигурен знак за обществената полза от работата на Инспектората.

Отчита се тенденция на увеличаване на дисциплинарните производства, инициирани от ИВСС. Дисциплинарната дейност на ИВСС следва да се разглежда преди всичко от гледна точка на нейния превантивен и дисциплиниращ ефект. В работата на магистратите трябва да се постигне оптималният баланс между независимост от една страна и отчетност и отговорност от друга. Инспекторатът към

ВСС вижда ролята си в този процес като обективен и справедлив коректив на съдебната система.

При осъществяване на своята дейност Инспекторатът към ВСС реагира своевременно и адекватно на всеки сигнал за нередност в съдебната система. Увеличеният брой сигнали през отчетната година говори за повишеното доверие към Инспектората, както и за трайното му обществено легитимиране.

През втората година на своята дейност, Инспекторатът към ВСС затвърди и разви достиженията, постигнати през времето на своето съществуване. Той извоюва своето място в системата на съдебната власт и със своята работа показва на обществото, че е създаден механизъм за подобряването на нейната дейност. Убедени сме, че връщането на доверието на обществото към правораздаването у нас може да бъде постигнато единствено с обединените усилия на всички органи, които имат отношение към работата на съдебната система. Това е пътят за постигането на бързо, качествено, прозрачно, справедливо правораздаване.

Докладът е приет е решение на Висш съдебен съвет по протокол № 16/22.04. 2010 г.

ПРЕДСТАВЛЯВАЩ ВСС:

проф.д-р А. Мингова